

Indhold

Indledning.....	2
Anbefalinger	3
Del 1: Anbefalinger til det overordnede niveau om gode rammer for aktivitet	4
Del 2: Sæt fokus på aktiviteter og ræk ud til borgerne	8
Videns- og datagrundlag	12
Del 1: Baggrundsviden om idræt i Grønland.....	12
Del 2: Viden om idrætten i de grønlandske kommuner.....	23
Avannaata Kommunia	24
Kommune Kujalleq.....	28
Kommune Qeqertalik	32
Qeqqata Kommunia.....	36
Kommuneqarfik Sermersooq	40

Indledning

Denne pixi præsenterer resultaterne af en undersøgelse, som Idrættens Analyseinstitut (Idan) og Center for forskning i Idræt, Sund og Civilsamfund (CISC) ved Syddansk Universitet har lavet for Grønlands Idrætsforbund (GIF) om grønlændernes idræts- og bevægelsesvaner og idrætsfaciliteterne i kommunerne.

GIF ønsker med undersøgelsen at skabe et overblik over, hvilke idrætsfaciliteter der findes i Grønland, og om de dækker befolkningens behov. Samtidig ønsker GIF at støtte kommunerne i at udarbejde strategier for brug og udvikling af faciliteter og steder til idræt og bevægelse.

Undersøgelsen er gennemført fra sommeren 2024 til sommeren 2025. Den dækker alle fem kommuner og har blandt andet omfattet en studietur til Grønland, hvor Idan og CISC har interviewet nøglepersoner på idræts- og fritidsområdet i kommunerne.

Pixien fremlægger de centrale resultater fra undersøgelsen sammen med en række anbefalinger til, hvordan arbejdet med faciliteter kan bruges til at få flere i bevægelse.

Pixien er inddelt i følgende afsnit:

- Først præsenteres anbefalinger til aktører på idrætsområdet med henblik på at få flere grønlændere til at være fysisk aktive samt sikres passende og velfungerende idrætsfaciliteter.
- Dernæst beskrives undersøgelsens videns- og datagrundlag med fokus på idræts- og bevægelsesvaner, udvalgte forhold om Grønland samt idrætsområdets rammer.
- Til slut er fokus på idrætsområdet i de fem kommuner i forhold til faciliteter og tilskud til idræt.

Undersøgelsens metode

Undersøgelsen trækker på mange forskellige typer af viden, som kan samles under fire søjler:

Tabel 1: Undersøgelsens videnssøjler

Søjle 1: Viden om befolkningen	Søjle 2: Idræts- og bevægelsesvaner
Baseret på data fra Grønlands Statistik om demografiske, socioøkonomiske og økonomiske forhold fordelt på kommuner, byer og bygder.	Baseret på Idans spørgeskemaundersøgelser blandt børn og voksne (2015 og 2019) og CISC's kvantitative og kvalitative studier fra projektet 'Grønland i Bevægelse' med deltagere fra 14 år og op. Giver bredt blik på idrætsliv og bevægelsesvaner og gør det muligt at følge den historiske udvikling.
Søjle 3: Økonomi, faciliteter og organisering	Søjle 4: Drift, ledelse og brug af faciliteter
Bygger på Idans tidligere analyser af idrætsområdet i Grønland (senest 2018), som er valideret med hjælp fra kommunerne.	Baseret på studietur til de største byer i alle kommuner.

<p>Økonomiske data er indhentet via finanslove, årsrapporter fra GIF og ESG og udtræk fra kommunale kontoplaner.</p> <p>Fokus har også været på indsigt i kommunernes tilskud til idrætsfaciliteter og regler for tilskud til idrætsforeninger.</p>	<p>Her blev ansatte i kommunerne med ansvar for idræt interviewet om den daglige drift, idrætsfaciliteter og udfordringer og potentialer.</p> <p>Halinspektører blev interviewet i forbindelse med en rundvisning i hallen om brugergrupper, benyttelse og behovet for vedligehold og renovering.</p> <p>Data fra interviews er suppleret med bookingdata, kommunale politikker og en vurdering fra 2015 af efterslæb og behov for vedligeholdelse, som er gennemført af Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke.</p>
---	--

Arbejdet med at indsamle data i søjle 3 og 4 har været præget af praktiske begrænsninger.

For søjle 3 var målet at opdatere data om faciliteter og økonomi inden for idrætsområdet siden 2018, men kontakten til kommunerne trak ud, og svarene var af varierende kvalitet. Økonomital fra Grønlands Statistik viste sig ikke at være svære sammenlignelige, da kommunerne konterer forskelligt.

Søjle 4 med besøg i alle kommuner skulle afdække hele kommunen, men det var kun muligt at få indblik i hovedbyen, hvor interviewene foregik. I flere kommuner er forvaltningen af idræt spredt ud til de enkelte byer, og det har været svært at danne et samlet overblik.

Rapporten giver et bredt overblik over idrætsområdet, men er ikke en fuld kortlægning. Flere temaer fortjener dybere undersøgelser fremover.

Anbefalinger

På baggrund af undersøgelserne har Idan og CISC udarbejdet en række anbefalinger til kommuner, Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, GIF og de enkelte faciliteter.

Formålet er at støtte det strategiske arbejde med idrætsfaciliteter i Grønland, så flere grønlandere bliver fysisk aktive, og at der sikres passende og velfungerende idrætsfaciliteter.

Aktørniveauer

Anbefalingerne retter sig mod to grupper af aktører, der påvirker idrætsfaciliteterne på forskellige måder:

- Det overordnede niveau, som skaber de organisatoriske og strukturelle rammer (departementet samt øverste beslutningsniveau i kommuner og GIF)
- Det udførende niveau, som står for drift, styring og brug af faciliteterne i hverdagen (ansatte og frivillige i hallerne, kommunale forvaltninger og GIF-medarbejdere)

Fokus i anbefalingerne

Anbefalingerne tager udgangspunkt i tre nøgleområder, som er afgørende for idrætsfaciliteterne:

- Økonomi

- Vedligeholdelse
- Aktiviteter

I dag har det udførende niveau primært fokus på økonomi og vedligeholdelse, mens aktiviteter fylder mindre. Aktiviteter overlades ofte til foreninger og andre aktører, men det er en udfordring, hvis faciliteterne skal bidrage til, at flere grønlandere bliver fysisk aktive.

Anbefalingerne har derfor som mål at skabe bedre balance, så økonomi og vedligeholdelse prioriteres samtidigt med, at der kommer øget fokus på aktiviteter.

Det kræver, at det overordnede niveau skaber rammer, som understøtter det udførende niveaus arbejde i hverdagen. Derfor er det vigtigt, at beslutningstagerne på det overordnede niveau er bevidste om deres rolle i at sikre gode rammer for drift og udvikling.

Anbefalingerne er delt op i to dele:

1. anbefalinger til det overordnede niveau
2. anbefalinger til det udførende niveau

Box

De vigtigste prioriteringer

Undersøgelsen giver ti anbefalinger til arbejdet med idrætsfaciliteter. Fem retter sig mod det overordnede niveau og fem mod det udførende niveau.

Kommuner og faciliteter arbejder allerede med flere af dem, mens andre endnu ikke er afprøvet. Det er vigtigt, at det overordnede niveau skaber gode rammer, så det udførende niveau kan handle.

På baggrund af undersøgelsen og Idan og CISC's generelle arbejde med idrætsfaciliteter anbefales det særligt at prioritere:

- ◆ **Anbefaling 1:** Udarbejd en facilitetsstrategi
- ◆ **Anbefaling 2:** Skab et løbende data- og vidensoverblik
- ◆ **Anbefaling 5:** Styrk fokus på det aktive udeliv

Disse tre anbefalinger er grundlæggende for arbejdet med idrætsfaciliteter og kan understøtte implementeringen af de øvrige anbefalinger.

Del 1: Anbefalinger til det overordnede niveau om gode rammer for aktivitet

Anbefalingerne til det overordnede niveau skal støtte det udførende niveau i at skabe mere aktivitet i faciliteterne ved at sikre gode vilkår for økonomi og vedligeholdelse.

Anbefaling 1: Lav en facilitetsstrategi i alle kommuner

Kommunerne skal sætte en klar retning for idrætsfaciliteterne gennem en strategi. Selvom Inatsisartutlov om idræt og motion forpligter kommunerne til at lave en årlig plan, har ingen kommuner reelt en samlet strategi for deres faciliteter i dag. Ofte henviser de til fordeling af haltider eller tilskudsvedtægter.

En strategi bør svare på:

- Hvad er formålet med faciliteten?
- Hvilken rolle har kommunen i forhold til økonomi, vedligehold og udvikling?
- Hvilke brugere er faciliteten relevant for?

Strategien bør omfatte alle faciliteter, og det kan være relevant at gruppere dem efter:

- Bemanding: Større haller har ofte personale, mens faciliteter på skoler typisk ikke har.
- Ejerskab: Kommunale faciliteter styres af kommunen, mens selvejende har bestyrelser med både forenings- og kommunerepræsentanter.

Kommunerne er den primære bidragsyder til både kommunale og selvejende faciliteter og bør arbejde for, at alle faciliteter understøtter borgernes muligheder for at være fysisk aktive med idræt og bevægelse. Det kræver dog forskellige tilgange, da kommunerne selv kan træffe beslutninger om kommunale faciliteters udvikling, mens det er bestyrelsen i de selvejende faciliteter.

Vigtige skridt i strategiarbejdet:

- Udarbejd en samlet facilitetsstrategi i hver kommune.
- Skab overblik over alle faciliteter i byer og bygder, også dem der ikke normalt ses som idrætsfaciliteter (f.eks. fællesrum på skoler, forsamlings- og kulturhuse).
- Gruppér faciliteterne efter f.eks. bemanding og ejerskab.
- Beskriv for hver facilitet: formål, økonomi, vedligehold, udvikling og typer af brugere. For mindre faciliteter kan beskrivelsen være kortere.
- Basér strategien på viden og data om lokale ønsker og behov, f.eks. denne undersøgelse, og suppler løbende.
- Inddrag borgere, foreninger og andre aktører bredt i at udvikle facilitetsstrategien – også dem uden for foreningslivet.
- Skab forum for erfaringsudveksling mellem haller med bemanding, eventuelt på tværs af kommuner og ejerformer.
- Opdater strategien hvert år.

Anbefaling 2: Indsamle løbende viden og data om idrætten i Grønland

Undersøgelsen har vist, at det er svært at finde viden og data om idrætten i Grønland. Der mangler både overblik over input (f.eks. faciliteter og kommunernes økonomiske støtte til idræt) og output (f.eks. bookinger og brug af faciliteter, idrætsdeltagelse og foreningsmedlemmer). Data er forskellige fra kommune til kommune og ofte utilgængelige.

For at styrke det strategiske arbejde med idræt anbefales det at bygge videre på det fælles data- og vidensoverblik, der er skabt i denne undersøgelse. Det skal være overskueligt med fokus på både input og output på tværs af kommuner, byer, større bosteder og bygder.

Inputsiden:

- Antal og typer af idrætsfaciliteter i Grønland
- Udgifter til hele idrætsområdet
- Udgifter til drift og vedligehold af faciliteter fordelt på kommuner, byer og større bosteder
- Udgifter til støtte til idrætsforeninger

Outputsiden:

- Antal foreningsmedlemmer (mindst for specialforbund, gerne mere detaljeret)
- Booking og evt. brug af større idrætsfaciliteter

Det anbefales at samle data på en fælles hjemmeside, så alle aktører har adgang til opdateret viden. Her kan man også samle:

- Tilskudsregler for kommuner, byer og bygder
- Facilitetspolitikker for de enkelte kommuner

Anbefaling 3: Skab et realistisk økonomisk grundlag for store faciliteter

Der er behov for at sikre en mere stabil økonomi for de store idrætsfaciliteter. Økonomien fylder meget – især i faciliteter med bemanding.

Baggrund:

- Selvejende faciliteter står selv for økonomien, hvor halinspektører og bestyrelser bruger mange ressourcer på at skabe indtægter, f.eks. gennem udlejning og enkelte steder drift af fitnesscentre. De forsøger selv at vedligeholde anlæggene for at spare penge. De er afhængige af kommunale tilskud, der typisk dækker foreningers brug.
- Kommunale faciliteter indgår i kommunens samlede budget. Økonomien fylder derfor mindre for halinspektørerne, men det er uklart, om de har faste budgetter eller om midlerne justeres løbende.

Undersøgelsen viser, at halinspektører og bestyrelser arbejder seriøst med økonomien. Men det betyder, at fokus på aktiviteter ofte nedprioriteres.

Derfor anbefales det, at det overordnede niveau tager større ansvar for økonomien, så det udførende niveau kan fokusere mere på aktiviteter og udvikling.

Sådan kan det gøres:

- Få overblik over økonomien i alle større faciliteter (kommunale og selvejende) – aktuelt kan de ikke sammenlignes.
- Brug overblikket til at støtte det udførende niveau i at lave realistiske budgetter, som også dækker vedligeholdelse og reovering.

- Skab incitament for aktivitet – f.eks. ved at lade faciliteter reinvestere overskud i nye aktiviteter eller forbedringer.
- Overvej brugerbetaling, også for foreninger der ofte bruger haller gratis. Det kan både øge brugen og give midler til drift og udvikling. Kombiner evt. med fritidspas, så borgere med lav indkomst stadig kan deltage.

Anbefaling 4: Lav og udfør en plan for vedligehold og klimatilpasning

Der er behov for en systematisk indsats for at sikre idrætsfaciliteters stand og klimatilpasning.

- Kommunale faciliteter vedligeholdes som en del af kommunens bygningsmasse.
- Selvejende faciliteter står selv for vedligeholdelse og har ofte udfordringer med at sikre tilstrækkelige ressourcer.

Denne undersøgelse viser, at mange faciliteter har et vedligeholdelsesmæssigt efterslæb og er slidte. Den seneste nationale oversigt over vedligeholdelsesbehov er fra 2015, og der mangler i dag et samlet overblik. Der er desuden eksempler på, at optøning af permafrost under baner og haller skaber problemer.

Ansatte og bestyrelser i faciliteterne arbejder seriøst og ansvarsfuldt med at vedligeholde faciliteterne, men det er en stor opgave, som står i vejen for andre typer af opgaver som f.eks. at skabe flere aktiviteter i faciliteterne.

Sådan kan det gøres:

- Opdatér planen for vedligeholdelse af idrætsfaciliteter hvert 3.-4. år og sørg for, at den føres ud i livet. Supplér med en national pulje, som kommuner og faciliteter kan søge til renovering.
- Priorité rækkefølgen for vedligehold af idrætsfaciliteter og følg op på, at opgaverne udføres.
- Integrér idrætsfaciliteter i kommunernes generelle planer for at vedligeholde bygninger.
- Overvej behovet for m² til idræt og bevægelse løbende. Grønlands klima gør drift og vedligehold dyrt, så eksisterende faciliteter skal udnyttes bedst muligt. Nye faciliteter koster både i opførelse og drift og bør kun etableres, hvis der er et klart behov.
- Støt større faciliteter i at udarbejde og gennemføre planer for vedligehold, men sørg for, at der også er tid og midler til aktiviteter – ikke kun drift og reparation.

Anbefaling 5: Idrætsfaciliteter skal styrke det aktive ud liv

Idrætsfaciliteter spiller en vigtig rolle for grønlandernes idræt og bevægelse, men undersøgelsen viser, at mange er aktive uden for de etablerede faciliteter – f.eks. i naturen, på vej til arbejde eller med praktiske gøremål.

At kunne være aktiv i naturen er en vigtig del af grønlandsk identitet. Derfor bør idrætsfaciliteter i højere grad understøtte udeliv og naturaktiviteter.

Sådan kan det gøres

- Forbind faciliteter og natur: Tænk de større idrætsfaciliteter sammen med udendørs støttepunkter, ruter og stier, så faciliteterne kan være base for naturaktiviteter.
- Kortlæg mulighederne for aktiviteter i naturen og skab overblik over stier, ruter og andre relevante områder i nærmiljøet.
- Etabler støttefaciliteter i naturen såsom:
 - Læskure og bænke
 - Toiletter og vandposter
 - Belysning på stier eller områder med aktivitet

Del 2: Sæt fokus på aktiviteter og ræk ud til borgerne

Det udførende niveau (f.eks. halinspektører og ansatte i faciliteter) har primært fokus på økonomi og vedligehold, mens aktiviteter ofte får mindre opmærksomhed.

For at flere borgere bliver fysisk aktive, er det vigtigt, at faciliteterne også skaber aktiviteter, især for dem, der ikke deltager i foreninger eller organiserede tilbud.

Ansvar for at skabe aktiviteter kan placeres forskelligt:

- I større faciliteter med bemanning kan de ansatte stå for aktiviteter.
- I faciliteter uden bemanning kan ansvaret ligge hos ansatte i andre faciliteter, i den kommunale forvaltning eller hos en aktivitetsmedarbejder, der arbejder på tværs af faciliteter i større byer.

Kommunerne bør udpege en ansvarlig medarbejder, som følger op på aktivitetsniveauet i kommunens faciliteter.

Anbefaling 6: Giv plads til flere brugergrupper

I dag bruges idrætsfaciliteterne mest af foreningsmedlemmer og især til futsal, håndbold, volleyball og badminton. Foreningerne sidder på de fleste af tiderne i faciliteterne på hverdag efter kl. 15 og i weekender.

Fordelingen af haltider baseres ofte på fordelingen fra sidste år, hvilket sikrer stabilitet, men det lukker også nye brugergrupper ude.

Det er vigtigt at bryde de faste fordelingsmønstre, så flere borgere får glæde af faciliteterne. Kommuner og haller kan gøre dette ved at tænke bredere og prioritere aktiviteter for særlige målgrupper i bestemte tidsrum.

Sådan kan det gøres:

- Skab incitament ved at give tilskud til andre aktiviteter end foreningsidræt, f.eks. generelle bevægelsesaktiviteter.

- Samarbejd med kommunen om brug i dagtimerne, f.eks. til genoptræning eller motion for ældre.
- Reserver tidspunkter i primetime til aktiviteter for nye brugergrupper. I bemandede haller kan personalet stå for aktiviteter, hvor det er nemt for nye deltagere at være med.
- Tilbyd fitnesshold eller anden træning på halgulvet eller i mindre rum.
- Start gå-, vandre- eller løbehold med afgang fra hallen.

Anbefaling 7: Udnyt faciliteterne bedre

Bookingskemaer fra udvalgte faciliteter viser, at de ofte er fuldt booket i foreningstiden (kl. 15-23 og weekender). Men undersøgelser fra Danmark viser, at ca. hver femte booking ikke bliver brugt – også i prime time. Det indikerer, at selv i travle perioder står faciliteter tomme en del af tiden.

Undersøgelsen viser, at det varierer, hvordan der følges med i, om bookinger bliver brugt. Nogle steder registrerer halinspektøren antallet af aktive for at følge med i fremmødet. Det kan være iværksat i samarbejde med kommunen.

Der er også potentiale i at se på, hvordan faciliteter bruges ved at spørge: Fyldes hallen helt ud? Kunne flere hold bruge hallen samtidig? For eksempel kan mindre børnehold i håndbold træne på tværs af banen i stedet for på langs, så flere kan være aktive samtidigt.

Sådan kan det gøres:

- Skab bevidsthed om forskellen mellem bookede og faktisk brugte tider. Følg systematisk op og brug data i dialogen med brugere.
- Kortlæg, hvem der mangler haltider – ikke kun blandt foreninger, men også i andre grupper.
- Hav fokus på både bemandede og ubemandede faciliteter, og hvordan de bruges.
- Overvej at dele haller op i mindre zoner i pressede tidsrum, så flere kan bruge dem samtidigt.

Anbefaling 8: Brug sæsonvariationer aktivt

Mange voksenaktiviteter er sæsonbetonede, og grønlandernes aktivitetsniveau og typer af aktiviteter varierer over året. I mange idrætter stiger træningsbehovet op til grønlandsmeesterskaber (GM).

Om vinteren er der større behov for indendørs faciliteter, mens flere bruger naturen om sommeren.

Sådan kan I gøre det:

- Fordel haltider ud fra viden om, hvornår aktiviteter topper eller falder i løbet af året.
- Brug stille perioder til at afprøve nye aktiviteter eller nå nye målgrupper.

Anbefaling 9: Gør flere opmærksomme på idrætsfaciliteterne

Undersøgelser af grønlændernes idræts- og bevægelsesvaner viser, at 40 pct. af grønlandske børn og unge ikke har en holdning til faciliteter i deres nærområde. Det tyder på, at mange ikke kender eller bruger dem, og at der behov for, at børn og unge oplever, at faciliteterne er relevant for dem.

Sådan kan I gøre:

- Lad faciliteterne række ud til børn og unge, der ikke er aktive i foreninger. Mød dem dér, hvor de allerede er.
- Skab aktiviteter målrettet dem, som ikke i forvejen bruger faciliteterne gennem foreninger.

Anbefaling 10: Fokusér på grupper med lav idrætsdeltagelse

For at flere borgere bliver aktive, skal idrætsfaciliteterne også være relevante for dem, der i dag er mindst aktive. Nedenfor er en række centrale målgrupper og forslag til indsatser:

Piger

- Piger er mindre aktive end drenge.
- Skab tilbud, der kombinerer aktivitet med trygge, sociale rammer frem for konkurrence.
- Inddrag pigerne i udvikling af tilbuddene gennem f.eks. workshops.

Unge

- Idrætsdeltagelsen falder fra de tidlige teenageår.
- Samarbejd med fritids- og ungdomsklubber om aktiviteter målrettet unge, som kan foregå i foreninger, kommercielt regi eller på egen hånd.
- Inddrag unge i planlægning for at skabe ejerskab.
- Lav særlige introduktionsforløb for tilflyttere i større byer.

Forældre og børn

- Forældres vaner påvirker børns aktivitet, og derfor er det vigtigt med tiltag som familieidræt og aktiviteter, hvor både forældre og børn er med.
- Tilbyd forældre-barn-hold i f.eks. gymnastik, dans og boldspil.
- Skab parallelle aktiviteter, hvor børn og voksne er aktive samtidigt, men hver for sig.

Voksne

- Mange voksne er aktive på egen hånd.
- Tilbyd fleksible muligheder, som åbne haltider eller adgang til faciliteter uden booking.
- Arrangér udendørs holdtræning, f.eks. cirkeltræning eller løbegrupper.
- Lav lokale løbe- og cykelruter og marker dem med skilte om længde og sværhedsgrad.

Socialt udsatte

- Idræt kan skabe fællesskab for udsatte borgere.
- Skab trygge og inkluderende tilbud i samarbejde med sociale tilbud eller foreninger med erfaring på området.
- Brug mentorordninger og introforløb som støtte til deltagelse.

Ældre borgere

- Ældre over 55 år er mindre fysisk aktive, men aktivitet er vigtig for sundheden.
- Lav opsøgende indsatser i samarbejde med foreninger og relevante aktører.
- Tilbyd dagaktiviteter for ældre i faciliteter med ledig kapacitet.

Videns- og datagrundlag

Bag anbefalingerne ligger et større data- og vidensgrundlag, som er udarbejdet i forbindelse med undersøgelsen. Data- og vidensgrundlaget udgør resten af pixien og er delt i to dele:

- Del 1 præsenterer baggrundsviden om idræt i Grønland. Fokus er på borgernes idræts- og bevægelsesvaner samt oplevelse af faciliteter, Grønlands befolkning og geografi samt idrætsområdets økonomi og lovgrundlag
- Del 2 præsenterer idrætten i de fem grønlandske kommuner. Fokus er på faciliteter og tilskud til idræt.

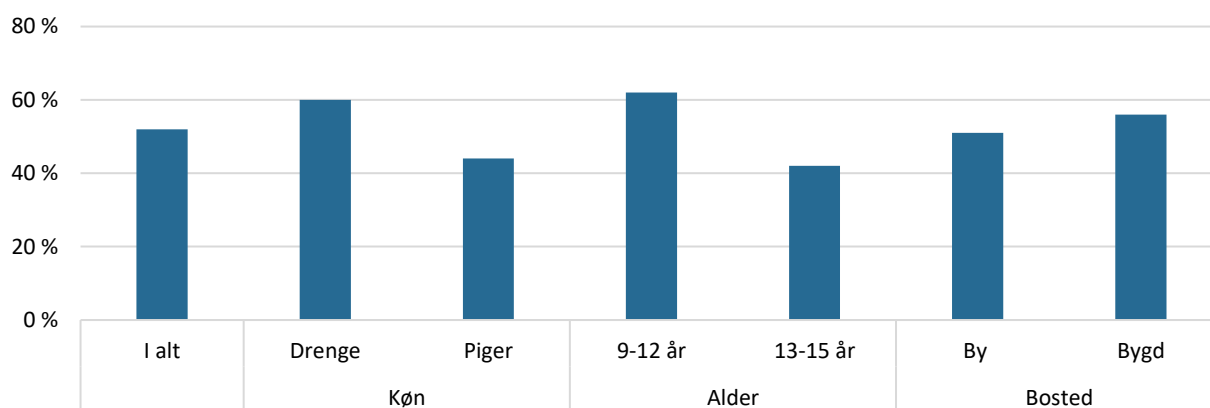
Del 1: Baggrundsviden om idræt i Grønland

Børn og unges idrætsvaner

I 2020 blev grønlandske børn i alderen 10-15 år senest spurgt ind til deres idræts- og bevægelsesvaner. Halvdelen svarede, at de normalt dyrker sport eller motion, mens hver femte angav, at de plejer at være aktive, men ikke er det lige nu. Hver fjerde sagde, at de ikke er aktive. Det ligner billedet fra en tidligere undersøgelse i 2015.

I begge undersøgelser er der færre piger end drenge, som er aktive (se figur 1). Især blandt de 13-15-årige falder aktivitetsniveauet for begge køn. Til gengæld er der begrænset forskel på, hvor aktive børn er, alt efter om de bor i by eller bygd.

Figur 1: Andelen af idrætsaktive børn opdelt på køn, alder og bosted (pct.)

Tabellen viser svarfordelingen på spørgsmål 'Dyrker du normalt sport/motion?'. Resultaterne præsenteres totalt samt på tværs af køn, alder og bostedstype /n=470). Kilde: Eske et al., 2020

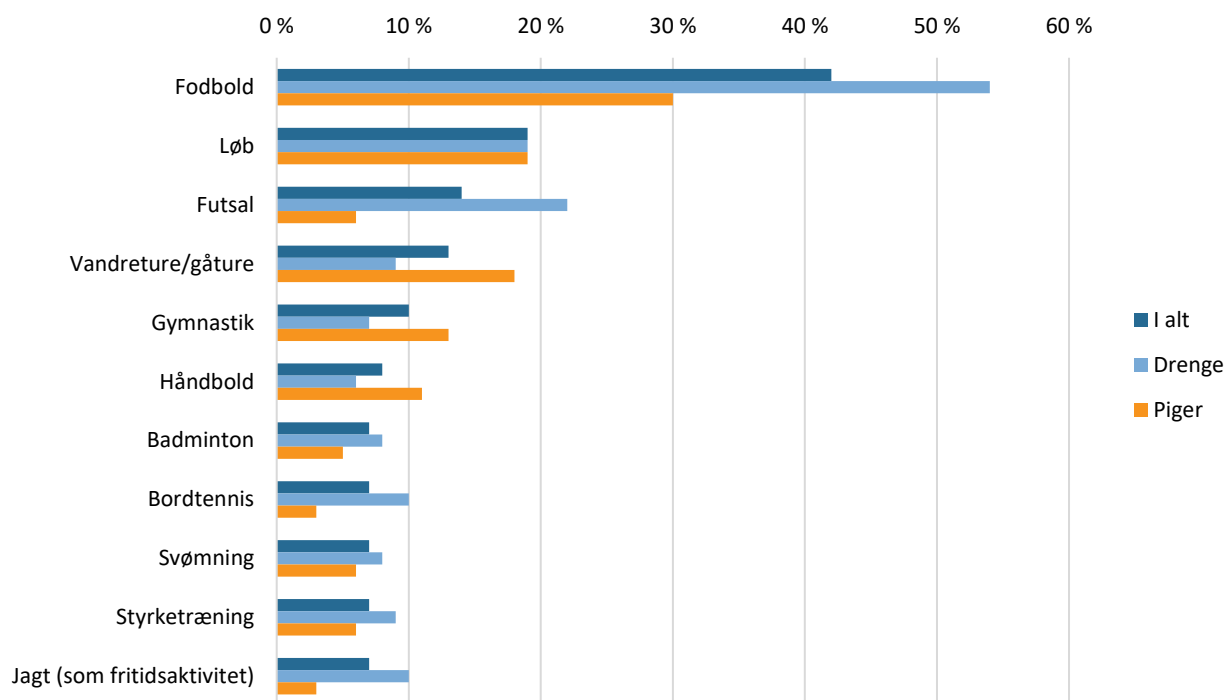
Populære aktiviteter

Fodbold er den mest populære aktivitet i 2020: 42 pct. har spillet det regelmæssigt inden for det seneste år. Løb, futsal, gåture og gymnastik følger efter (se figur 2). De samme aktiviteter lå i top i 2015, men lidt færre dyrker dem i dag.

Drenge er mest til fodbold, futsal, bordtennis og jagt. Piger vælger oftere gymnastik, håndbold og gåture. Løb og styrketræning er nogenlunde lige populære blandt begge køn (se figur 2).

Der er også forskel på, hvor man bor. I bygderne er gåture, jagt og gymnastik mere udbredt, mens børn i byerne oftere dyrker håndbold, badminton og styrketræning.

Figur 2: De største aktiviteter blandt børn og unge (pct.)

Andelen af børn, som dyrker forskellige aktiviteter (n=470). Kilde: Eske et al, 2020.

Idræt foregår på egen hånd eller i foreninger

De fleste børn dyrker idræt på egen hånd – det gælder næsten seks ud af ti. Omkring halvdelen deltager i foreningsidræt. Det er samme niveau som i 2015.

I 2020 var der ingen forskel mellem piger og drenge i forhold til at være aktive i en forening, mens piger deltager lidt oftere end drenge i aktiviteter, de selv står for.

Motiver og barrierer for at være aktiv

Forældrenes vaner spiller en stor rolle for at være aktiv. Hvis mindst én forælder er aktiv, er der større chance for, at barnet også er det.

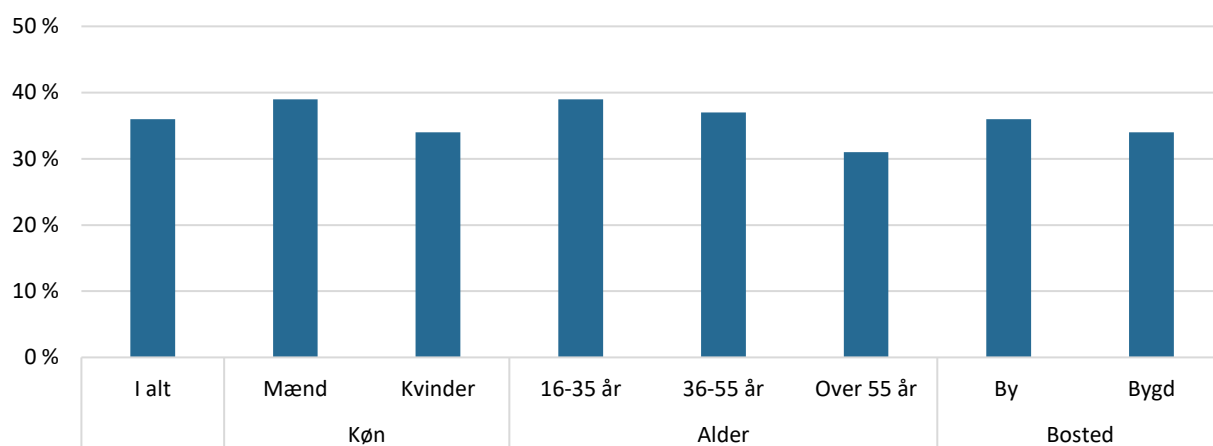
Børnene siger selv, at det vigtigste ved idræt er, at det er sjovt, og at det giver god kondi. Mange børn vil også gerne blive bedre, mens det betyder mindre, om man kommer på førsteholdet eller vinder.

Mangel på tid er den mest almindelige grund til ikke at være aktiv. Mange prioriterer tid med venner eller andre fritidsinteresser i stedet. Få peger på, at de mangler de rette faciliteter, eller at det er for dyrt.

Voksnes idrætsvaner

Den seneste undersøgelse fra 2020 viser, at de fleste voksne grønlændere er fysisk aktive – enten i fritiden eller ude i naturen. Ifølge undersøgelsen har to ud af tre voksne været regelmæssigt aktive mindst én gang om ugen inden for det seneste år. Aktivitetsniveauet afhænger i begrænset omfang af, hvor man bor (se figur 3).

Figur 3: Andelen af idrætsaktive voksne opdelt på køn, alder og bosted (pct.)

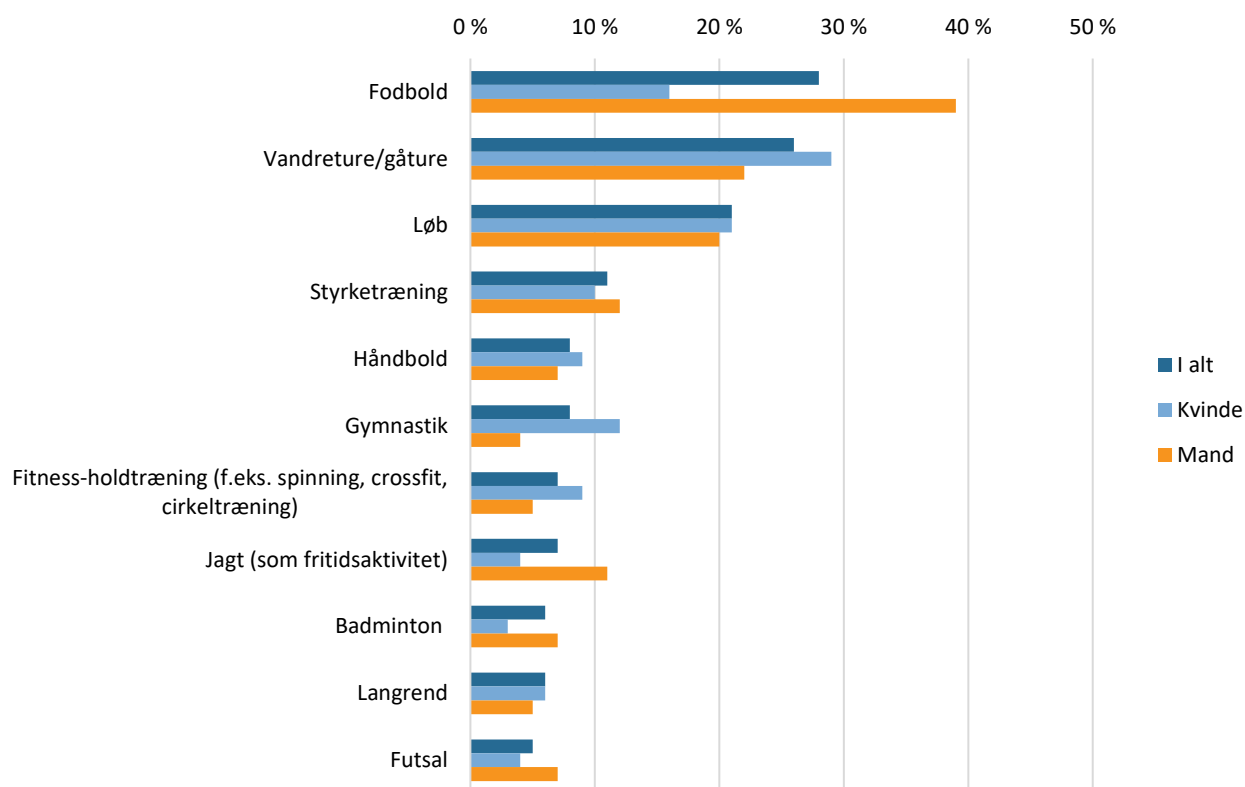

Tabellen viser svarfordelingen på spørgsmålet 'Dyrker du normalt sport/motion? Kilde: Eske et al., 2020.

Populære aktiviteter

Mange voksne går ture, vandrer i fjeldet, fisker eller går på jagt. Voksne - især de yngre - dyrker også fodbold, løb, styrketræning og konditionstræning. Mænd er mere aktive i fodbold og fiskeri, mens kvinder går ture (se figur 4). Mønstrene ligner dem, man så i 2015.

Figur 4: De største aktiviteter blandt voksne (pct.)

Tabellen viser andelen af voksne, som dyrker forskellige aktiviteter. Kilde: Eske et al, 2020.

Idræt foregår primært på egen hånd

Langt de fleste voksne dyrker idræt på egen hånd. Dernæst kommer foreningsidræt. Kvinder er lidt oftere aktive på egen hånd, mens mænd hyppigere er med i en forening. Det mønster er stort set det samme i 2020 som i 2015.

Noget overraskende er flere voksne med i en idrætsforening i bygder end i byer, måske fordi foreningen i bygden er det eneste organiserede idrætstilbud. Samtidig er bygdeboere generelt mere aktive i naturen end byboere.

Motiver og barrierer for at være aktiv

Sundhed og fornøjelse er de vigtigste grunde til, at voksne dyrker idræt og motion. Mange oplever det også som sjovt at udfordre deres krop. Konkurrencer og det sociale ved aktiviteten er mindre vigtigt.

Dem, der ikke er aktive, nævner typisk, at den største barriere for at være aktiv er mangel på tid, som de i stedet bruger på arbejde, familie og andre interesser.

Oplevelsen af idrætsfaciliteter

Undersøgelser har også set på, hvordan grønlændere oplever idrætsfaciliteterne der, hvor de bor.

Hvert tredje barn siger, at de er tilfredse med faciliteterne, mens hvert femte barn er utilfreds. Drengene (23 pct.) er lidt mere utilfredse end piger (13 pct.), og børn i alderen 9-12 år (23 pct.) klager oftere end de 13-15-årige (14 pct.).

Det gør også en forskel, om barnet bor i en by eller en bygd. Næsten 40 procent af børnene i bygderne er utilfredse med idrætsfaciliteterne, mens det kun gælder 14 procent af børnene i byerne. 40 procent af alle børnene har dog nogen holdning til sagen.

Omkring hvert femte barn savner især muligheder for at dyrke sport og motion indendørs, og der er ikke store forskelle mellem drenge og piger. Men alderen spiller en rolle: Flere af de 9-12-årige (22 pct.) savner indendørs aktiviteter, mens flere af de 13-15-årige (16 pct.) gerne vil have adgang til styrketræning og fitness.

Børn i bygderne savner generelt flere idrætstilbud end børn i byerne, særligt når det gælder indendørs sport og udendørs fodbold. Her svarer omkring en tredjedel af bygdebørnene, at de mangler muligheder.

Blandt de voksne siger lidt over halvdelen, at de er tilfredse med de lokale idrætsfaciliteter. Men blandt dem, der er utilfredse, nævner op mod hver femte, at der mangler fitnesscentre og indendørs baner – især i de mindre samfund.

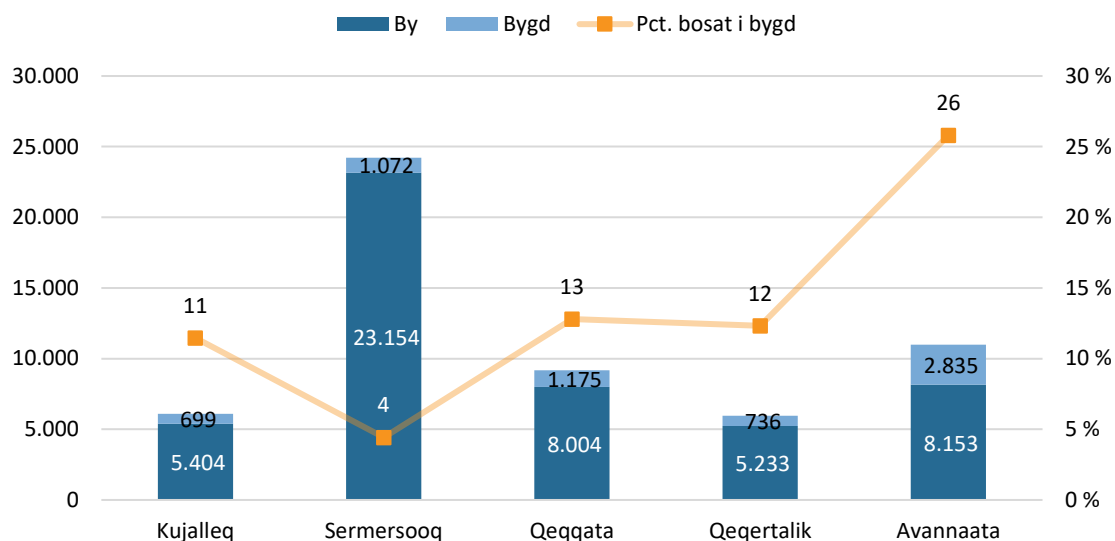
Grønlands befolkning og geografi

I 2025 bor der cirka 56.000 mennesker i Grønland. Landet er opdelt i fem kommuner og en nationalpark. Kommunerne dækker store områder og består af både større byer og en række bygder. Der er veje i og omkring byerne og bygderne, men skal man rejse længere, må man ofte flyve eller sejle.

Størstedelen af befolkningen – godt otte ud af ti – bor i større byer med over 1.000 indbyggere. Grønland har 12 byer med mindst 1.000 indbyggere. Her er der store forskelle i størrelse: Hovedstaden Nuuk har omkring 20.000 indbyggere, mens Upernavik har omkring 1.100.

Andelen af indbyggere i bygder varierer fra kommune til kommune (se figur 5). I Sermer-sooq bor relativt få i bygder, mens Avannaata har den største andel bygdeboere. Ud af Grønlands 55 bygder ligger 22 i Avannaata Kommune.

Figur 5: Befolkningstal i Grønlands kommuner, fordelt på byer og bygder

Kilde: Grønlands Statistik, BEDSTD 'Befolkningen i lokaliteterne pr 1. januar 1977-2025'. Befolkningstallet medtager både borgere født i og uden for Grønland.

Flere flytter til byerne, og flere bliver ældre

Siden 1960'erne er flere og flere grønlandere flyttet fra bygderne ind til de større byer. Denne udvikling forventes at fortsætte i de kommende år.

Grønland har generelt mange flytninger. De fleste handler om at flytte fra yderområder til byer – især til Nuuk, og mange flytter for at tage en uddannelse eller for at få arbejde. I forhold til idræt og bevægelse er det værd at bemærke, at store livsforandringer som en flytning kan gøre det sværere at fastholde aktivitet.

Når man ser fremad, er det svært at forudsige præcist, hvordan befolkningen vil udvikle sig, især fordi Grønland har relativt få indbyggere, hvilket gør fremskrivninger usikre.

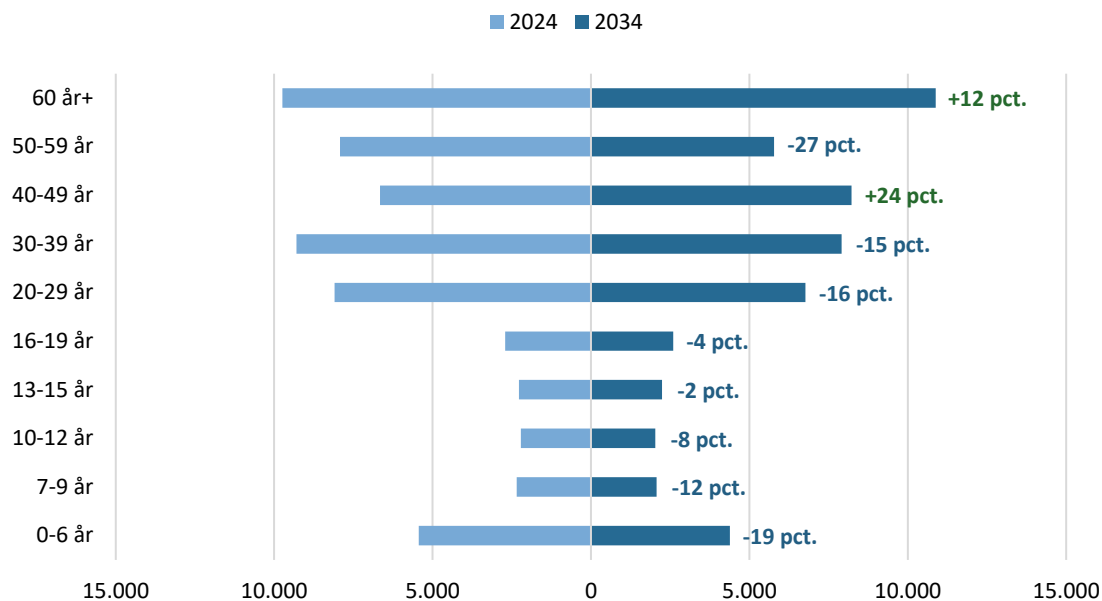
Ifølge Grønlands Statistiks seneste tal fra 2025 forventes befolkningstallet at falde til omkring 53.000 i 2034.

Faldet vil finde sted i alle fem kommuner og forventes at ligge mellem 5 og 13 pct. Sermersooq ventes at miste færrest, mens Qeqertalik står til det største fald.

Alligevel arbejder Sermersooq Kommune, hvor man finder Nuuk, med en kommuneplan, der forventer, at befolkningstallet i Nuuk vil vokse til 30.000 indbyggere. Denne vækst fremgår ikke af tallene fra Grønlands Statistik.

Samtidig bliver befolkningen ældre. Ifølge fremskrivningerne vil personer over 60 år udgøre den største aldersgruppe i 2034, tæt fulgt af de 40-49-årige (se figur 6). Begge grupper vokser, mens antallet af yngre falder.

Figur 6: Forventet udvikling i befolkningstal på tværs af alder fra 2024 til 2034 (antal og procentuel ændring)

Kilde: Grønlands Statistik, BEDP24 'Befolkningsfremskrivninger 2024'.

Flere får en uddannelse og færre er ledige

I dag har flere grønlandere som minimum taget en ungdomsuddannelse, og arbejdsløsheden er lavere end for 10 år siden. Hvis den udvikling fortsætter, kan det få betydning for, hvor mange der dyrker idræt.

Undersøgelser viser nemlig, at folk med en ungdoms- eller videregående uddannelse oftere er fysisk aktive. Det samme gælder for dem, der er i arbejde. De er oftere aktive end dem, der er uden job.

Idrættens økonomi

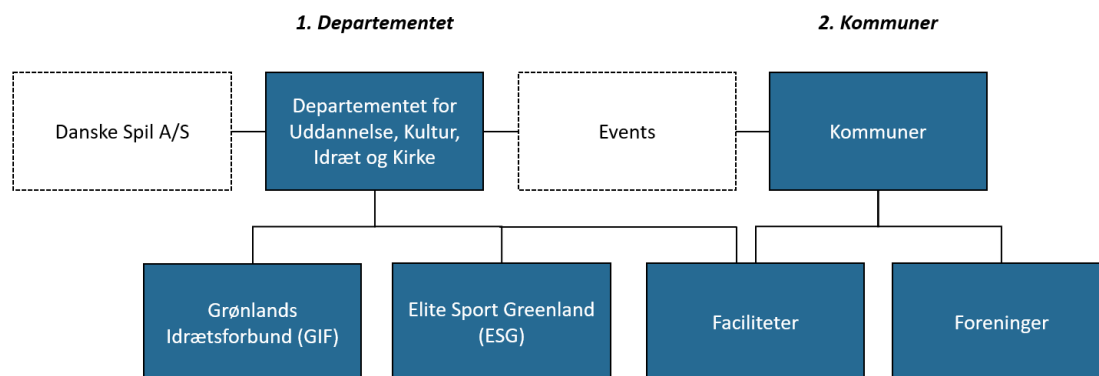
Det er især Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke og de grønlandske kommuner, der er de økonomiske bidragsydere til idrætten i Grønland. Pengene kommer fra to hovedkilder: Den ene er bevillinger på finansloven til GIF og Elite Sport Greenland (ESG). Den anden er kommunale tilskud.

Evt. boks

Idrættens Analyseinstitut har undersøgt økonomien bag idrætten i Grønland i 2015 og igen i 2018. Rapporterne findes på Idans hjemmeside ([link](#))

Som vist i figur 7, er idrætsfinansieringen delt op i to systemer. Det ene styres af departementet via finanslovsbevillinger, og det andet styres af kommunerne. Begge systemer bygger på loven om idræt og motion (Inatsisartutlov 2016).

Figur 7: Finansiering af idrætten i Grønland er opdelt i to systemer

Note: Egen figur.

Departementets økonomiske bidrag

Departementets støtte til idrætten i Grønland kan opdeles i fire hovedområder

- Grønlands Idrætsforbund,
- Elite Sport Greenland
- Events (dvs. sportsbegivenheder)
- Faciliteter (dvs. kultur- og idrætsbyggeri)

Pengene kommer både fra finansloven og fra tips- og lottomidler, som stammer fra Danske Spil A/S' aktiviteter i Grønland.

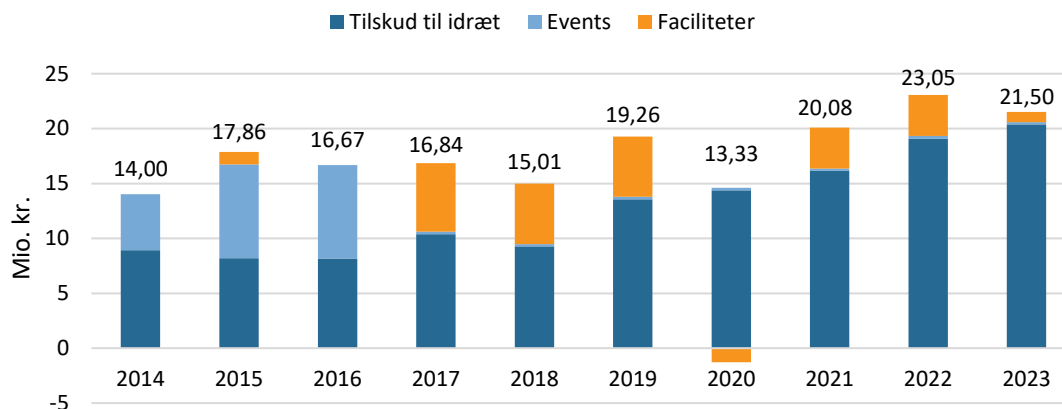
Støtten til GIF og ESG kaldes samlet for tilskud til idræt. De gives med udgangspunkt i loven om idræt og motion og udgør den største del af midlerne. Som det fremgår af figur 8, er beløbene vokset siden 2014. En del af pengene går videre til specialforbundene, hvor de bruges til både breddeidræt og eliteidræt.

Støtte til events og faciliteter varierer fra år til år og gives som led i særlige indsatser. Tidligere er penge til events især gået til Arctic Winter Games i Nuuk i 2016 og i mindre grad til at deltage i internationale konkurrencer som Arctic Winter Games og Island Games.

Tilskuddene til faciliteter udgøres primært af en pulje til renovering af idrætsfaciliteter, der blev oprettet i 2015. Puljen skal forbedre stand og kvalitet i de eksisterende faciliteter.

Tilskud til faciliteter dækker også over støtte til nye kunstgræsbaner og til en projektplan for et nationalt stadion.

Figur 8: Udvikling i finanslovsbestemte bevillinger til idrætten fra 2014-2024, 2024-priser (mio. kr.)

Figuren viser bevillinger til idrætsområdet opdelt på type og årstal.

Kommunernes rolle i idrætsøkonomien

Man kan også få et indblik i, hvor mange penge kommunerne bruger på idræt. Siden 2018 har kommunerne brugt en ny kontoplan, og Grønlands Statistik viser tallene for kontoen '080102 Idræt'. Her indberetter kommunerne både drifts- og anlægsudgifter til idrætsområdet.

Kontoen dækker blandt andet:

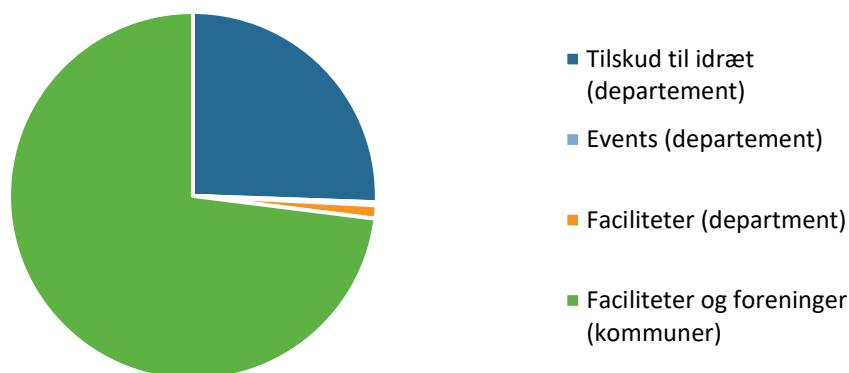
- Udgifter til faciliteter for idrætsforeninger og tilskud til leje af private lokaler
- Støtte til rejser, transport, foreningsdrift, trænere, ledere og kurser
- Anlægsudgifter til at opføre og vedligeholde idrætsanlæg

Tallene skal dog læses med forsigtighed. Nogle anlægsudgifter kan være bogført andre steder, og kommunerne har forskellige måder at registrere udgifterne på.

Selvom der er usikkerhed, er det tydeligt, at kommunerne samlet set giver store tilskud til idrætten. I perioden 2021-2023 brugte de samlet omkring 60 mio. kr. årligt på drift og anlæg.

Samlet løb de offentlige udgifter til idræt i 2023 op i knap 80 mio. kr. Heraf stod kommunerne for 73 pct., mens 26 pct. kom fra departementet som tilskud til GIF og ESG (se figur 9).

Figur 9: Udgifter fra det offentlige til idrætten i Grønland i 2023 (pct.)

Figuren viser fordelingen af udgifter i til idrætsområdet opdelt på hovedposter.

Inatsisartutlov om idræt og motion

Loven om idræt og motion i Grønland (Inatsisartutlov om idræt og motion) sætter rammerne for, hvordan idrætten skal udvikles i samspil mellem kommunerne, GIF og departementet.

Loven har tre hovedformål:

- At styrke idrætten som en del af samfundet
- At sikre både breddeidræt og talentudvikling
- At fremme sundhed og trivsel gennem idrætsaktiviteter

Departementets rolle

Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke har det overordnede ansvar for idrætsområdet.

Departementet kan give støtte til anlæg og faciliteter – især større, regionale idrætsanlæg. Men det er kommunerne, der bestemmer, hvor mange faciliteter der skal være, og hvordan de skal indrettes og vedligeholdes. Det sker ofte i samarbejde med idrætsorganisationerne.

Kommunernes ansvar

Kommunerne har tre centrale opgaver:

1. Faciliteter til borgerne

Kommunerne skal sørge for tidssvarende idrætsanlæg såsom haller, boldbaner og udendørs træningssteder. Loven stiller dog ikke krav om, hvilke og hvor mange faciliteter der skal være i en kommune.

2. Støtte til foreninger og frivillige

Kommunerne skal støtte lokale idrætsforening og initiativer, der fremmer idræt for alle grupper i befolkningen. Det kan ske gennem økonomisk støtte, samarbejde med foreninger og ved at koordinere idrætsaktiviteter i skoler og daginstitutioner. De skal også skabe gode rammer for frivillige trænere og ledere og gøre det

nemmere at være frivillig. Loven siger ikke noget om, hvor meget støtte der skal gives. Det er op til kommunerne.

3. Planlægning og politik

Kommunerne skal lave idrætspolitikker og strategier for at udvikle idrætten lokalt, og de skal hvert år lave en plan for idræt og motion i både byer og bygder, som tager hensyn til borgernes behov og nye tendenser. Idræt skal også tænkes ind i andre politikområder som sundhed, skole og social inklusion.

Grønlands Idrætsforbunds ansvar

GIF koordinerer og udvikler idrætten på landsplan. Forbundet fungerer som bindeled mellem idrætsforeninger, specialforbund, kommuner og departement og har ansvar for både bredde- og eliteidræt.

GIF har særligt fokus på:

- At støtte og udvikle idrætsforeninger, bl.a. med rådgivning, økonomi og tilskud
- At sikre, at alle – børn, unge, ældre og personer med særlige behov – kan deltage i idræt
- At sikre, sammen med foreninger og klubber, at idræt foregår i sikre rammer med ordentlige faciliteter, udstyr og metoder.

Betydningen af at have en strategi for faciliteter

Med denne undersøgelse ønsker GIF at støtte kommunerne i at lave strategier for at udvikle idrætsfaciliteter lokalt. Idrætsfaciliteter er vigtige for borgernes muligheder for idræt og bevægelse, og kommunerne bruger store summer på at bygge, drive og vedligeholde dem.

Samtidig er området komplekst. Mange aktører er involveret fra frivillige foreninger med forskellige ønsker og behov til kommunale forvaltninger med forskellige opgaver og perspektiver.

Derfor er det vigtigt, at kommunen har en klar strategi eller plan for, hvordan faciliteterne skal udvikles. En facilitetsstrategi kan fungere som fælles afsæt for dialog mellem aktører og interessenter

Boks

Hvad en strategi for idrætsfaciliteter kan føre til

Evalueringer lavet i danske kommuner viser, at kommuner får meget ud af at have en strategi for deres idrætsfaciliteter.

En gennemgang af 24 kommunale strategier fra Active Research viser for eksempel, at både politikere, forvaltninger og foreninger oplever følgende fordele:

- Bedre samarbejde mellem aktører
- Mere og bedre brug af faciliteterne
- Bedre grundlag for investeringer

- Mere effektive arbejdsgange mellem politikere og forvaltninger
- Færre konflikter mellem aktører

Forskningsprojektet *Fremtidens Idrætsfaciliteter* blev gennemført i halvdelen af Danmarks kommuner fra 2016-2019 og undersøgte blandt andet booking og benyttelse af over 500 faciliteter. Konklusionen var, at kommuner med en politik for faciliteter har højere benyttelse af faciliteterne.

Undersøgelsen pegede dog også på en udfordring: Politikere forventer, at idrætsanlæg kan skabe værdi både for foreningslivet og for det brede lokalsamfund. Det er to forskellige målgrupper, og lederne har svært ved at favne begge. I praksis kommer de ofte til at prioritere foreningerne.

Projektet viste, at der er behov for strategier, der giver klare anvisninger til ledere om, hvordan anlæggene skaber værdi både for foreninger og det brede lokalsamfund.

Del 2: Viden om idrætten i de grønlandske kommuner

Denne del af rapporten ser nærmere på idrætten i de fem grønlandske kommuner. Først beskrives samarbejdet mellem GIF og kommunerne, og derefter gennemgås hver kommune med fokus på:

- geografi og befolkningstal
- idrætsfaciliteter og aktivitetssteder
- kommunens støtte til idræt, sport og bevægelse

Samarbejdet mellem kommunerne og GIF

GIF arbejder ud fra strategien *Fra tanke til handling* (2024-2027), som har tre mål:

1. Flere i bevægelse
2. Medlemmernes forbund
3. En stærk partner

Særligt det sidste mål om at være en stærk partner handler om kommunerne. Her ønsker GIF at etablere et koordineret samarbejde mellem kommuner og relevante samarbejdspartnere i Grønland. GIF har især fokus på at lave lokale samarbejdsaftaler med kommunerne, da de spiller en nøglerolle for både foreninger og faciliteter.

Pr. april 2025 har GIF aftaler med:

- Avannaata Kommunia
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Qeqqata Kommunia

En aftale med Kommune Qeqertalik er undervejs.

Indholdet i aftalerne

Kommunerne vælger mellem en række forskellige indsatser, som GIF har defineret. Fælles for alle de indgåede aftaler er et fokus på at få flere borgere til at være fysisk aktive - f.eks. via idræt og bevægelse i skolerne og institutioner eller ved at udvikle aktiviteter og tilbud i foreninger. Alle aftaler har også fokus på at udvikle de frivillige.

To kommuner – Kommuneqarfik Sermersooq og Qeqqata Kommunia – har desuden valgt at sætte særligt fokus på idrætsfaciliteter. Her arbejder man med at:

- Mindske facilitetsefterslæb
- Sikre nok faciliteter ift. befolkningsudviklingen
- Fremme multifunktionelle anlæg og bedre udnyttelse af eksisterende faciliteter

Selvom faciliteter ikke er en særskilt indsats i de øvrige kommuner, spiller de også her en vigtig rolle.

Boks

Sådan er samarbejdsaftalerne organiseret

Samarbejdsaftalerne mellem GIF og kommunerne er forankret politisk for at sikre, at de bliver prioriteret. Hver aftale har en projektleder tilknyttet, som driver indsatsen.

Projektlederen er ansat i kommunen, men arbejder tæt sammen med GIF og fungerer som forbundets forlængede arm i kommunen.

GIF og kommunen deler udgifterne til projektlederen.

Derudover bliver der nedsat projekt- eller arbejdsgrupper, hvor både GIF og kommunen deltager. Grupperne har til opgave at hjælpe med at gennemføre de aftalte indsatser.

Avannaata Kommunia

Avannaata Kommunia ligger i det nordvestlige Grønland og strækker sig fra Ilulissat i syd til Qaanaaq i nord. Kommunen dækker et enormt område på 522.700 km² – en smule større end Spanien – og har omkring 11.000 indbyggere.

Kommunen har fire større byer og 22 bygder, hvilket er langt flere bygder end i de andre grønlandske kommuner. Næsten halvdelen af borgerne (5.087 personer) bor i Ilulissat, hvor kommunens hovedsæde også ligger.

I alt bor 74 pct. af kommunens befolkning i én af de fire byer, mens de resterende 26 pct. (2.889 borgere) bor i bygderne.

Ifølge fremskrivninger fra 2025 forventes befolkningstallet i kommunen at falde med ca. 900 personer frem mod 2035 – fra 10.989 til 10.071.

Kommunens støtte til idræt og motion

Avannaata Kommunia støtter idrætten primært gennem drift og vedligehold af faciliteter og tilskud til idrætsforeninger. Tilskuddene bygger på loven om idræt og motion og dækker især rejseomkostninger til turneringer og brug af idrætsfaciliteter.

Støtten er særligt målrettet børn og unge under 18 år. Voksne kan også modtage støtte, men her afhænger det i nogle tilfælde af, hvor i kommunen de bor.

Boks

Støtte til idrætsforeninger i Avannaata Kommunia

Rejser til turneringer og mesterskaber

- Børn og unge under 18 år: Fuld dækning
- Voksne (andel af udgifter dækket):
 - Ilulissat: 65 pct.
 - Uummannaq: 70 pct.
 - Upernavik: 75 pct.
 - Qaanaaq: 80 pct.
- Særligt tilskud: 1.000 kr. i lomme penge til deltagere på nationale hold ved AWG, Inuit Games og Island Games

Brug af faciliteter

- 100 pct. støtte til aktiviteter for børn og unge under 18 år
- I Uummannaq (selvejende hal):
 - Børn og unge: 100 pct.
 - Foreningsaktiviteter: Op til 90 pct.

Trænere

- Trænere, der i årets løb har haft hold med børn og unge under 18 år, kan få 5.000 kr. i tilskud

Sportspriser

- Et mindre beløb afsættes årligt til sportspriser i byer og bygder

Idrætsfaciliteter i kommunen

I Avannaata Kommunia findes der 20 idrætsfaciliteter – både indendørs og udendørs. De fleste ligger i byerne, hvor der er flest indbyggere.

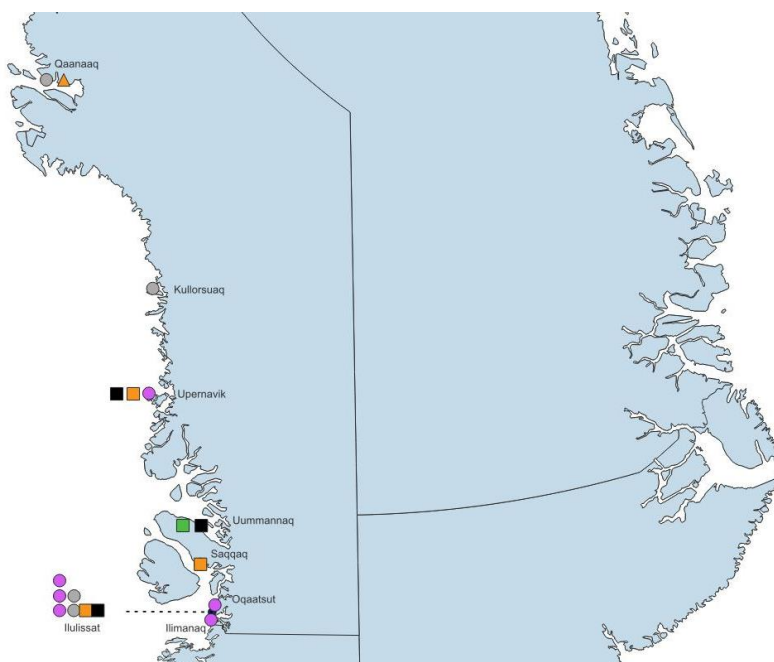
Der er idrætsfaciliteter i alle fire byer samt i tre større bygder og i Ilimanaq – en bygd med blot 45 indbyggere. Ilulissat har klart flest faciliteter, mens 19 ud af 22 bygder slet ikke har nogen.

Tabel 2: Idrætsfaciliteter i Avannaata Kommunia

By/bygd	Faciliteter
---------	-------------

Ilimanaq	Fitnesscenter/motionsrum
Ilulissat	To fitnessrum, langrensbane, to mindre haller/gymnastiksale, stor fodboldbane (grus), stor idrætshal
Kullorsuaq	Mindre hal/gymnastiksal
Oqaatsut	Fitnesscenter/motionsrum
Qaanaaq	Mindre fodboldbane (grus), mindre hal/gymnastiksal
Saqqaaq	Fitnesscenter/motionsrum, mindre fodboldbane (grus)
Upernavik	Fitnesscenter/motionsrum, mindre fodboldbane (kunstgræs), stor idrætshal

Kort 1: Faciliteter i Avannaata Kommunia

Signaturforklaring: Lyserød cirkel (fitnesscenter/motionsrum), grå cirkel (mindre idrætshal/gymnastiksal), sort firkant (stor idrætshal), orange trekant (mindre fodboldbane, grus), grøn trekant (mindre fodboldbane, græs), grøn cirkel (multibane, kunstgræs), orange firkant (stor fodboldbane, grus), grøn firkant (stor fodboldbane, kunstgræs) og blå firkant (svømmehal/bassin).

Idrætshaller

Hver af de fire største byer i Avannaata Kommunia har en idrætshal:

- Hallerne i Ilulissat, Qaanaaq og Upernavik er ejet og drevet af kommunen.
- Hallen i Uummannaq er selvejende.

Tabel 3: Idrætshaller i Avannaata Kommunia

Sted	Beskrivelse og brug	Stand og vedligeholdelse
Ilulissat	Hal fra 1976 ejet af kommunen. 20x40 meter med tilskuerpladser + motionsrum. Næsten fuldt booket på hverdage og weekender.	God stand, men koldt gulv. Behov for vedligehold (2017-27): 3,8 mio. kr.

	Foreninger bruger 68 pct. af tiden, skoler 19 pct., handicap/ældre 5 pct. Futsal dominerer.	
Qaanaaq	Hal fra 1991 ejet af kommunen. Bruges af skoler om dagen og foreninger om aftenen. Få ledige tider.	Slidt gulv, kolde forhold. Fået midler til at reparere gulvet. Behov for vedligehold (2017-27): 3,4 mio. kr.
Upernavik	Hal fra 2005 ejet af kommunen. Ingen data om brug.	Behov for vedligehold (2017-27): 2,1 mio. kr.
Uummannaq	Hal fra 1980, som er selvejende. Booket 87 pct. på hverdage, 42 pct. i weekender.	Behov for vedligehold (2017-27) 7,2 mio. kr.

I 2015 blev det i departementets undersøgelse vurderet, at der ikke var nogen akut mangel på vedligehold af kommunens fire idrætshaller. Til gengæld blev der peget på et fremtidigt behov for vedligehold på cirka 16,6 mio. kr., især fra 2021 og frem.

I 2025 har kommunen afsat 3,1 mio. kr. i budgettet til hallen i Qaanaaq. Samme år er der også afsat 1 mio. kr. til at forberede projektet om en ny multihal i Ilulissat som startskud til at søge tilskud fra fonde.

Samarbejde med faciliteter

Kommunen har fire lokale afdelinger for sundhed og fritid alle med en afdelingsleder. Lederne har kontakt til foreningerne og arbejder tæt sammen med en forebyggelseskonsulent og en medarbejder i teknik- og miljø. Afdelingslederne mødes på tværs byerne med varierende mellemrum.

I Ilulissat holdes der tværfaglige møder ca. hver tredje uge om behov for vedligehold af kommunale bygninger. Her deltager koordinatoren for sundhed og fritid, to direktører fra andre forvaltninger og en anlægsmedarbejder.

Samarbejde med Grønlands Idrætsforbund

Kommunen og GIF har en fælles aftale med to mål:

1. At udvikle idrætstilbud, der passer til borgernes behov
2. At styrke frivilligheden i det nordgrønlandske idrætsliv

Selvom aftalen ikke fokuserer direkte på faciliteter, lægger kommunen vægt på, at der skal være gode fysiske rammer for idræts- og kulturliv.

Politiske forslag og planer

- Marts 2024: Forslag om ny multihal i Ilulissat
- Ultimo 2024: Forslag om minihal i Ikerasak (224 indbyggere)
- 2023: Forslag om nybyg eller renovering af hallen i Qaanaaq på grund af problemer med kulde og manglende vedligehold gennem mange år.

Den kommunale planstrategi fra 2024 sætter fokus på:

- At oprette fritidsaktiviteter i alle mindre bosteder
- At renovere og vedligeholde eksisterende faciliteter
- At undersøge muligheder for multifunktionelle løsninger og nye anlæg
- At bygge en ny multihal i Ilulissat

I starten af 2025 blev det politisk godkendt at lave en forundersøgelse til multihallen i Ilulissat. Hallen skal indgå i kommunens ambition om at være vært for Arctic Winter Games i 2030.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq ligger helt mod syd og er Grønlands mindste kommune med et areal på 32.000 km². Den har 6.110 indbyggere pr. 1. januar 2025.

Der er tre byer i kommunen med i alt 5404 indbyggere (89 pct.). De resterende 11 pct. af borgerne bor i bygder.

Ifølge de nyeste fremskrivninger fra Grønlands Statistik forventes befolkningen at falde med ca. 750 personer frem mod 2035 – fra 6.110 til 5.356.

Kommunens støtte til idræt og motion

Kommune Kujalleq giver hvert år støtte til idræt og foreninger via en rammebevilling baseret på loven om idræt og motion.

Ifølge kommunens vedtægter kan man søge støtte til lokale, nationale og internationale idræts- og motionsaktiviteter, til anlæg, renovering og indretning af idrætsfaciliteter og til drift af lokaler og udendørsanlæg.

Boks

Støtte til idrætsforeninger

Medlemmer og drift

- 10 pct. af den samlede støtte fordeles ligeligt mellem alle foreninger
- 15 pct. fordeles efter medlemstal – samme beløb pr. medlem

Rejsetilskud

- 75 pct. af puljen går til rejser baseret på befolkningstal i Nanortalik, Qaqortoq og Narsaq
- Støtte til lokale og grønlandsmesterskaber:
 - 65 pct. for børn og unge under 18 år
 - 50 pct. for personer fra 18 år og op
 - 100 kr./dag i kosttilskud til børn og unge
- Der ydes også støtte til internationale turneringer og kampe mellem bosteder uden fastsatte takster

Brug af faciliteter

- 100 pct. dækning af lokaleudgifter for børn og unge under 18 år
- 85 pct. dækning af halleje for voksne (18+) baseret på timetakst
- Puljen til facilitetsstøtte er adskilt fra puljen til medlems-, drifts- og rejseformål

Idrætsfaciliteter i kommunen

Kommune Kujalleq har 20 idrætsfaciliteter, hvor størstedelen ligger i byerne. Fire ud af de 11 bygder har ikke nogen idrætsfaciliteter.

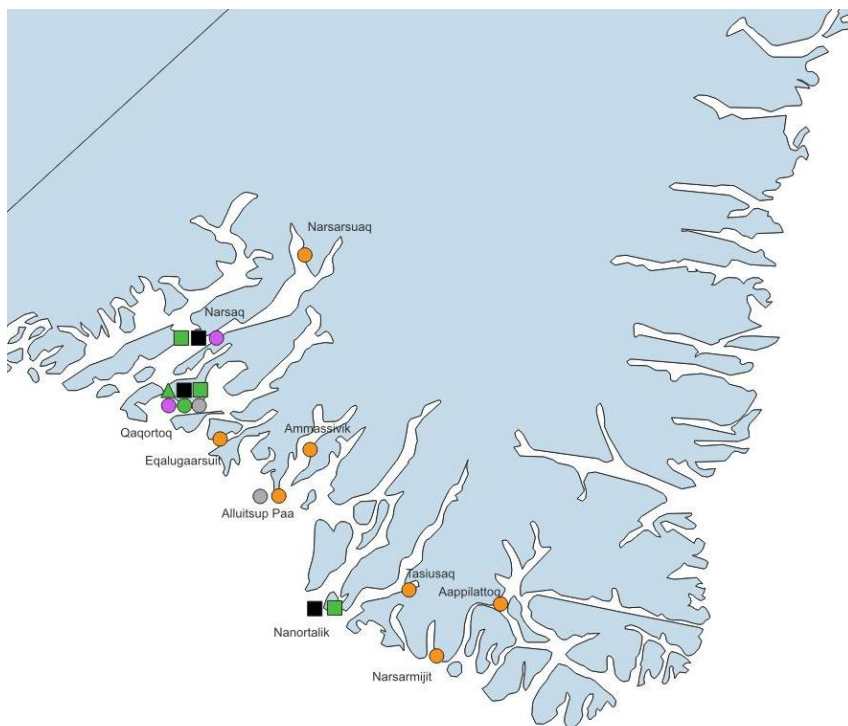
Fodboldbaner dominerer, og de tre større byer fik kunstgræsbaner i slutningen af 2010'erne, hvilket har gjort det muligt at afholde grønlandsmesterskaber.

Tabel 4: Idrætsfaciliteter i Kommune Kujalleq

By/bygd	Faciliteter
Nanortalik	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11-mands), stor idrætshal (plads til håndboldbane)
Narsaq	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11-mands), stor idrætshal (plads til håndboldbane), fitnesscenter/motionsrum
Qaqortoq	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11-mands), mindre fodboldbane (kunstgræs), stor idrætshal (plads til håndboldbane), mindre idrætshal/gymnastiksal, fitnesscenter/motionsrum, multibane (kunstgræs), langrensbane
Alluitsup Paa	Mindre fodboldbane (grus), mindre idrætshal/gymnastiksal
Ammassivik	Mindre fodboldbane (grus)
Egalugaarsuit	Mindre fodboldbane (grus)
Narsarmijit	Mindre fodboldbane (grus)
Narsarsuaq	Mindre fodboldbane (grus)
Tasiusaq	Mindre fodboldbane (grus)
Aappilattoq	Mindre fodboldbane (grus)

Tabellen bygger på registreringer fra 2018, som senere er valideret af kommunens forvaltning.

Kort 2: Idrætsfaciliteter i Kommune Kujalleq

Signaturforklaring: Lyserød cirkel (fitnesscenter/motionsrum), grå cirkel (mindre idrætshal/gymnastiksal), sort firkant (stor idrætshal), orange trekant (mindre fodboldbane, grus), grøn trekant (mindre fodboldbane, græs), grøn cirkel (multibane, kunstgræs), orange firkant (stor fodboldbane, grus), grøn firkant (stor fodboldbane, kunstgræs) og blå firkant (svømmehal/bassin).

Idrætshaller

De tre største byer har hver sin idrætshal, som alle drives som selvejende institutioner.

Tabel 5: Idrætshaller i Kommune Kujalleq

Sted	Beskrivelse og brug	Stand og vedligeholdelse
Nanortalik	Idrætshal fra 1991, selvejende. Skolen bruger hallen i dagtimerne både i hverdagen og weekender, herefter overtager foreningerne. Høj booking af faciliteter (ca. 90 pct. af tiden).	Efterslæb (2015): 445.000 kr. Behov for vedligehold (2017): 1,7 mio. kr.
Narsaq	Idrætshal fra 1982, selvejende. Bruges af primært af skole og institutioner i dagtimerne. 54 pct. af tiden i dagtimerne er booket.	Efterslæb: 5.000 kr. Behov for vedligehold: 1,9 mio. kr. (mest efter 2021).
Qaqortoq	Idrætshal fra 1973, selvejende, med 20x40 meter bane og tilskuerplads samt fitnesscenter. 101,5 åbningstimer/uge og er i dagtimerne booket af kommunale institutioner. 93 pct. booket om aftenen, 58 pct. i weekender.	Behov for renovering af tag og klimaanlæg. Efterslæb (2015): 43.000 kr. Behov for vedligehold: 578.000 kr.

Forening K33 står for størstedelen af foreningernes brug.

Oplysningerne kommer både fra Naalakkersuisut og lokale informanter.

I 2015 blev det i departementets undersøgelse vurderet, at de tre idrætshaller i Kommune Kujalleq havde et samlet efterslæb i forhold til vedligeholdelse på 493.000 kr. Den største del gjaldt hallen i Nanortalik. Dertil kom et forventet fremtidigt behov på næsten 4,2 mio. kr. – primært til hallerne i Nanortalik og Narsaq.

I Qaqortoq har lokale aktører et ønske om at udvide både motionsrummet og tilskuerpladserne. Den nuværende kapacitet er for lille, og hallen kan ikke godkendes til grønlandsmesterskaber på grund af for få siddepladser.

Samarbejde med faciliteter

I Qaqortoq sidder kommunen i bestyrelsen for den selvejende hal blandt andet fordi, kommunen ønsker mere indsigt i, hvordan haltiderne bruges, og om foreningerne faktisk bruger de tider, de har fået tildelt.

Hallen får ikke et fast driftstilskud, men den kan søge om midler fra en kommunal pulje til akutte reparationer.

Der holdes løbende møder mellem kultur- og fritidsafdelingerne i Qaqortoq, Nanortalik og Narsaq, hvor behov for vedligehold drøftes.

Kommunens fodboldbaner driftes af den tekniske forvaltning, som har hovedsæde i Qaqortoq.

Samarbejde med Grønlands Idrætsforbund

GIF og Kommune Kujalleq har indgået en samarbejdsaftale for perioden 2025-2027 med to hovedmål:

1. At udvikle idrætstilbud med fokus på fysisk aktivitet i skolen og forankre gadeidræt og GAME-aktiviteter
2. At fremme frivilligheden i idrætten – f.eks. ved at støtte Sammisassat, lette det administrative arbejde i foreningerne og gøre dem mere synlige

Strategier for idræt og trivsel

- Kommunens planstrategi 2023-2027 indeholder en række ambitioner på idrætsområdet:
- Holde hallerne åbne i skolernes sommerferie
- Udvikle flere udendørsaktiviteter
- Etablere en sportshøjskole i Nanortalik
- Bidrage til FN's verdensmål om sundhed og trivsel
- Flere aktiviteter i børnehaver og skoler
- Flere fysiske tilbud til ældre
- Styrke udvalgte idrætsgrene og turneringer

Sundheds- og trivselsstrategien 2022-2032 har fokus på:

- Flere legepladser og aktive rum
- Mere synlighed om aktivitetstilbud
- Uddannelse af folk, der arbejder med børn, unge og ældres fysiske aktivitet
- Flere børn i foreninger – også dem, der ikke er vant til idræt
- Bedre rekruttering af frivillige

Kommune Qeqertalik

Kommune Qeqertalik har 5.969 indbyggere fordelt på fire byer og otte bygder, hvor den største by er Aasiaat (2.992 indbyggere).

Ifølge fremskrivninger fra 2025 ventes befolkningstallet at falde med cirka 750 personer frem mod 2035 – fra 5.969 til 5.217.

Kommunens støtte til idræt og motion

Kommunens tilskudsregler blev senest opdateret i 2023. Støtten dækker rejse- og lejeudgifter for idrætsforeninger.

Den samlede pulje bliver hvert år fastsat og fordelt mellem de fire områder rundt om de største byer i kommunen baseret på, hvor mange indbyggere der bor i hver by.

Boks

Støtteordninger i Kommune Qeqertalik

Rejsetilskud

- Børn og unge
 - Op til 90 pct. til turneringer i Grønland
 - Op til 40 pct. til turneringer i Norden/Europa (én gang årligt pr. klub)
- Voksne
 - Op til 60 pct. til mellem- og slutrunder ved grønlandsmesterskaber
 - Oldboys/-girls: Op til 50 pct. til uofficielle grønlandsmesterskaber
 - Ældre
 - Op til 60 pct. til sportsarrangementer
- Alle
 - Op til 50 pct. til kommunale mesterskaber
 - Op til 80 pct. til specialforbundsarrangementer i bygder med under 1.500 indbyggere

Facilitetsstøtte

- 100 pct. dækning af leje til:
 - Børn og unge under 18 år
 - Ældre, handicappede og førtidspensionister

- Voksne (18+)
 - Lejepris for kommunale haller i 2025: 41 kr./time

Trænerstøtte

- Trænere for børn og unge (under 18 år):
 - Op til 5.000 kr. i støtte pr. sæson

Idrætsfaciliteter i Kommune Qeqertalik

Kommune Qeqertalik har 18 idrætsfaciliteter i byer og bygder.

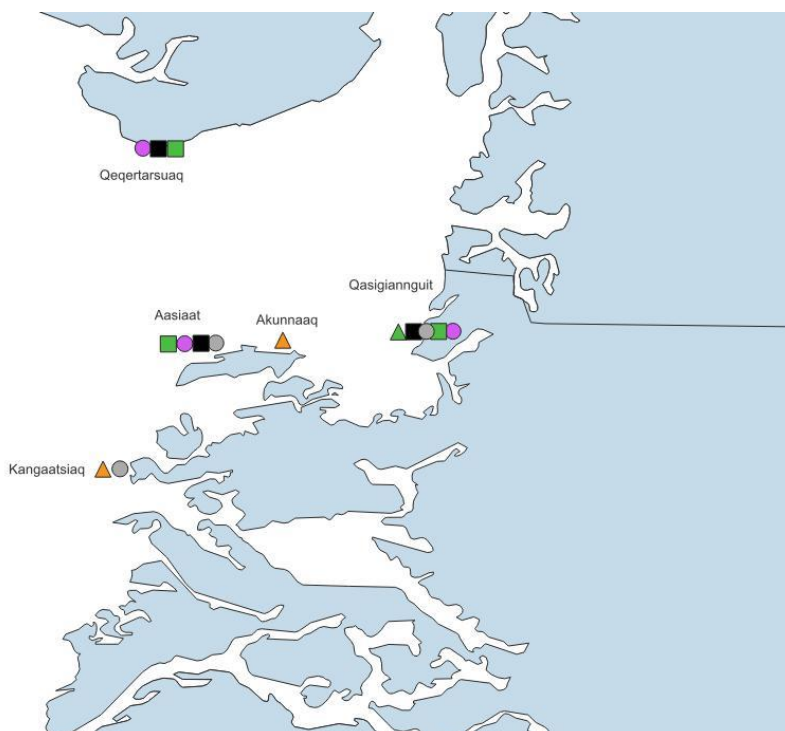
Faciliteter i kommunen består primært af fodboldbaner, både store og små idrætshaller og fitnesscentre. Fodboldbanen i Aasiaat har dog problemer med vand under banen, hvilket har gjort den ujævn og uegnet til grønlandsmesterskaber. Der er afsat midler til at udskifte underlaget.

Tabel 6: Idrætsfaciliteter i Kommune Qeqertalik

By/bygd	Faciliteter
Aasiaat	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11-mands), stor idrætshal (håndboldbane), mindre hal/gymnastiksal, fitnessrum, langrendsbane
Kangaatsiaq	Mindre fodboldbane (grus), mindre hal/gymnastiksal
Qasigianguit	Stor fodboldbane (kunstgræs), mindre fodboldbane (kunstgræs), stor idrætshal, mindre hal/gymnastiksal, fitnessrum, langrendsbane
Qeqertarsuaq	Stor fodboldbane (kunstgræs), stor idrætshal, fitnessrum, langrendsbane
Akunnaaq	Mindre fodboldbane (grus)

Listen bygger på registreringer fra 2018.

Kort 3: Idrætsfaciliteter i Kommune Qeqertalik

Signaturforklaring: Lyserød cirkel (fitnesscenter/motionsrum), grå cirkel (mindre idrætshal/gymnastiksal), sort firkant (stor idrætshal), orange trekant (mindre fodboldbane, grus), grøn trekant (mindre fodboldbane, græs), grøn cirkel (multibane, kunstgræs), orange firkant (stor fodboldbane, grus), grøn firkant (stor fodboldbane, kunstgræs) og blå firkant (svømmehal/bassin).

Ifølge kommunens budget for 2025 er flere investeringer på vej:

- 500.000 kr. til kystsikring ved banen i Qeqertarsuaq
- 11 mio. kr. til ny kunstgræsbane i Kangaatsiaq (2025-2026)
- 1,4 mio. kr. til skilift i Qeqertarsuaq
- 800.000 kr. til aktivitetspark i Aasiaat

Idrætshaller

Tre ud af kommunens fire største byer har en stor idrætshal.

Tabel 7: Idrætshaller i Kommune Qeqertalik

Sted	Beskrivelse og brug	Stand og vedligeholdelse
Aasiaat	Hal fra 1977, selvejende med tilknyttet privat fitnesscenter. Nye haltider planlægges årligt med prioritet til børn og unge. Fordeling af tider: skoler 25 pct., foreninger 51 pct. (futsal, håndbold, badminton, langrend) og ældre 4 timer om ugen. 20 pct. ledige tider (21 timer).	Gulv fornyet, men hallen er gammel. Kuldeproblemer om vinteren, nylige udskiftninger af vinduer og kloak. Tilskud til tag i 2018. Behov for vedligehold 2017–27: 4,4 mio. kr.
Qasigiannuguit	Hal fra 1990, kommunalt ejet. Ingen brugstal tilgængelige	Udskiftet fyr i 2022-2023 Behov for vedligehold 2017–27: 2,7 mio. kr.

Qeqertarsuaq	Hal fra 1985, ombygget i 2003, kommunalt ejet. Ingen brugstal tilgængelige	Loftrenovering i gang (2023). Behov for vedligehold 2017–27: 1,8 mio. kr.
--------------	---	--

I 2015 blev det i departementets undersøgelse vurderet, at de tre idrætshaller i Kommune Qeqertalik ikke havde et efterslæb i forhold til vedligehold, men til gengæld ville der fremover være et behov på i alt 8,85 mio. kr., især i perioden 2021-2027.

Ved besøget i Aasiaat blev der indsamlet oplysninger om både idrætshallen og gymnastiksalen ved den lokale skole.

- Foreninger betaler ikke for ubrugte tider til børn og unge under 18 år.
- Skolen og gymnasiet har for nyligt reduceret deres haltider betydeligt.
- Der er derfor ledige timer – især mandag formiddag og store dele af torsdag.
- Ønsker til fremtidige forbedringer omfatter bl.a. en tribune og nyt varmeanlæg.

Skolens gymnastiksal bruges af foreninger efter skoletid, og de har selv nøgle. Der er dog problemer med et slidt gulv, der giver splinter, og høje temperaturer om sommeren.

Organisatorisk er der en decentral struktur:

- Hver by har en lokal leder samt egne enheder for idræt, kultur, fritid og teknik & miljø.
- Byerne har også separate konti til idrætsaktiviteter og vedligeholdelse.
- Koordination og møder mellem byerne finder sted løbende.

Samarbejde med faciliteter

Ifølge kommunen har hver by sin egen leder og separate enheder for idræt, kultur, fritid og teknik og miljø. Hver by råder desuden over egne budgetter til idræt og vedligeholdelse af faciliteter. Der er bliver løbende holdt møder og koordineret på tværs af byerne.

Når foreninger lejer haller til aktiviteter for børn og unge under 18 år, dækker kommunen hele udgiften. Der er ikke en fast aftale mellem kommunen og den selvejende hal om et øvre loft på timeprisen for halleje.

I praksis sender foreningerne deres regninger til kommunen, som derefter dækker dem. Der er et ønske om at erstatte denne ordning med et fast driftstilskud, så man undgår løbende afregninger.

I Aasiaat findes ingen generel pulje til at vedligeholde idrætshallen. Fodboldbanen i Aasiaat drives af kommunen, mens behov for vedligehold i andre byer vurderes af teknik- og miljøforvaltningen.

Bestyrelsen for den selvejende hal i Aasiaat har to repræsentanter fra kommunen.

Samarbejde og udvikling

Kommunen har en samarbejdsaftale med GIF, der skal:

- Fremme adgangen til organiseret idræt
- Skabe aktive miljøer
- Understøtte fællesskaber på tværs af generationer gennem idræt.

Der arbejdes også på en ny kommuneplan for perioden 2025-2037. Politisk er der desuden fremsat forslag om at udvide motionsrummet i idrætshallen i Qasigiannguut, hvor der er stor efterspørgsel og pladsmangel.

Qeqqata Kommunia

Qeqqata Kommunia dækker 115.500 km² og har i alt 9.179 indbyggere fordelt på to byer og seks bygder. Cirka 13 pct. bor i bygder.

Ifølge Grønlands Statistik ventes befolkningstallet at falde til omkring 8.514 i 2035. Det er et fald på cirka 650 personer fra 2025.

Boks

Støtte til idrætsforeninger i Qeqqata Kommunia

Medlemmer

- Kommunen giver tilskud til foreninger med børn og unge under 18 år
 - kr. pr. år for 0-24 medlemmer
- 10.000 kr. pr. år for foreninger med over 200 medlemmer

Rejser

- 100 pct. støtte til børn og unges deltagergebyr eller billetter ved Grønlandsmesterskaber og børnecupper
- 30 pct. støtte til voksnes deltagergebyr eller billetter
- Ingen støtte til kost og logi
- Støtte gives til ét drenge-/herrehold og ét pige-/kvindehold pr. forening ved Grønlandsmesterskaber
- Ekstra hold dækkes kun ved særlig vurdering
- Krav: Modtagere af rejsetilskud skal yde frivilligt arbejde ved kommunale arrangementer

Faciliteter

- Hver forening kan få hallejtilskud én gang årligt (op til fire tilskud fordeles i alt)
- Klubhus: 75 pct. tilskud til renovation, el, varme og vand
- 100 pct. tilskud til særlige udgifter, f.eks. brændstof til piste- og løjpeudstyr

Idrætsfaciliteter i Qeqqata Kommunia

Qeqqata Kommunia har – set i forhold til befolkningstallet – flest idrætsfaciliteter af de grønlandske kommuner. Ifølge kommunens forvaltning er der ikke opført nye idrætsfaciliteter siden seneste registrering i 2018.

Tabel 8: Idrætsfaciliteter i Qeqqata Kommunia

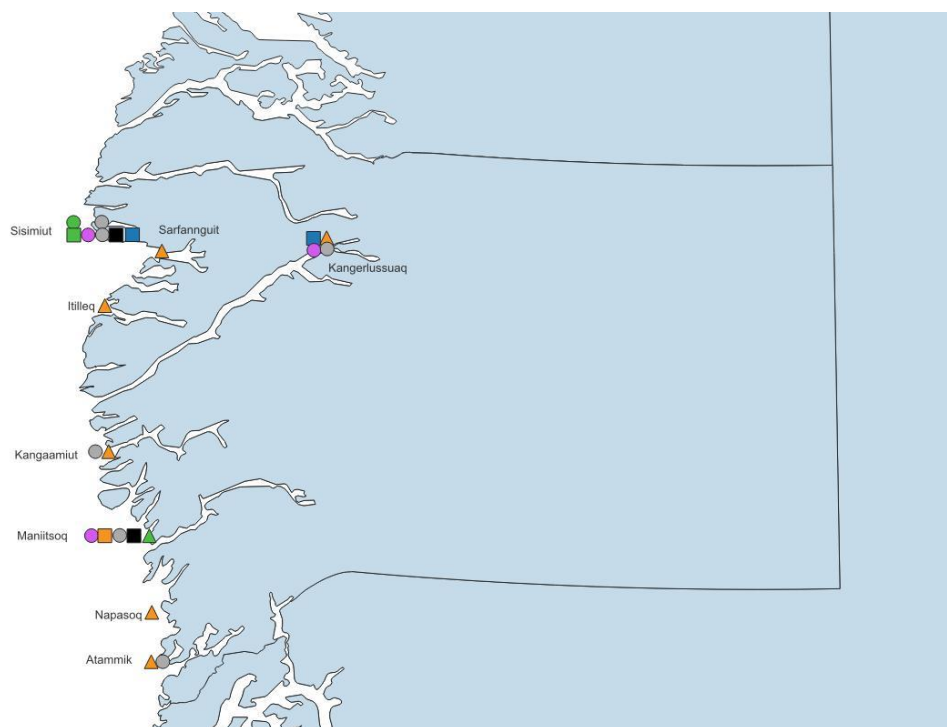
By/bygd	Faciliteter
Maniitsoq	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11 mands), mindre fodboldbane (kunstgræs), stor idrætshal (plads til håndboldbane), fitnesscenter/motionsrum, langrendsbane, alpinbane, skiflift/minilift
Sisimiut	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11 mands), stor idrætshal (plads til håndboldbane), 2x mindre idrætshal/gymnastiksal, fitnesscenter/motionsrum, udendørs fitness, langrendsbane, 2x skiflift/minilift, beachvolleybane, forhindringsbane, svømmehal/bassin, multibane, skaterbane, cykelbane, skøjtebane
Atammik	Mindre fodboldbane (grus), mindre idrætshal/gymnastiksal, udendørs fitness
Itilleq	Mindre fodboldbane (grus), udendørs fitness
Kangerlussuaq	Mindre fodboldbane (grus), mindre idrætshal/gymnastiksal, fitnesscenter/motionsrum, svømmehal/bassin, cykelbane, squashbane
Kangaamiut	Mindre fodboldbane (grus), mindre idrætshal/gymnastiksal, udendørs fitness, alpinbane
Napasog	Mindre fodboldbane (grus)
Sarfanguit	Mindre fodboldbane (grus), udendørs fitness

Faciliteterne er især samlet i Maniitsoq og Sisimiut, men der findes idrætsfaciliteter i alle bygder. Kommunen har planer om at opgradere grusbanerne i Kangaamiut og Napasog med kunstgræs.

I Sisimiut er kunstgræsbanen blevet ujævn på grund af ændringer i permafrosten. Kommunen undersøger derfor, om det er muligt at anlægge en ny bane på et mere stabilt område. Kommunen undersøger også, om det er muligt at etablere en ny svømmehal i stedet for det udendørs bassin, der er lukket.

Der er tidligere etableret stier, små boldbaner og udendørs træningsredskaber i Sisimiut, men der er udfordringer med at få det vedligeholdt, lige som både kommunen og den selv-ejende institution har udfordringer med at vedligeholde de eksisterende bygninger - også i forhold til ændringer i permafrosten.

Kort 4: Idrætsfaciliteter i Qeqqata Kommunia

Signaturforklaring: Lyserød cirkel (fitnesscenter/motionsrum), grå cirkel (mindre idrætshal/gymnastiksal), sort firkant (stor idrætshal), orange trekant (mindre fodboldbane, græs), grøn trekant (mindre fodboldbane, græs), grøn cirkel (multibane, kunstgræs), orange firkant (stor fodboldbane, græs), grøn firkant (stor fodboldbane, kunstgræs) og blå firkant (svømmehal/bassin).

Idrætshaller

Begge byer i Qeqqata Kommunia har en idrætshal. I Sisimiut drives hallen som en selv-
ejende institution, mens ejerforholdet for hallen i Maniitsoq ikke er oplyst.

Tabel 9: Idrætshaller i Qeqqata Kommunia

Sted	Beskrivelse og brug	Stand og vedligeholdelse
Maniitsoq	Hal fra 1978, selvejende. Indrettet med bane, omklædning, tribune, café, fitness, sauna, helsekabine, kontor og lager- og driftsrum. Booket til institutioner (kl. 08–15) og weekendtilbud for 0–6-årige. Foreninger bruger hallen fra kl. 15–23 hver dag og i weekenderne, hvor hallen er fuldt booket. Aktiviteter: fodbold, håndbold, badminton, volleyball, taekwondo, basketball. De fleste haltimer går til futsal.	2015: Efterslæb på 10,8 mio. kr. (høj prioritet). Behov for vedligehold 2017–27: 1,7 mio. kr. (primært i 2017).
Sisimiut	Hal fra 1972, selvejende. Indrettet med bane, omklædning, tribune, café, fitness, sauna, helsekabine, kontor og lager- og driftsrum.	2015: Intet efterslæb. Behov for vedligehold 2017–27: 9,8 mio. kr. (primært i 2021–27).

	Foreningen N85 står for størstedelen af bookinger i foreningstiden til fodbold: 23 t/uge og håndbold: 1,5 t lørdag. Andre brugere: badminton, taekwondo og mindre aktiviteter.	
--	---	--

I 2015 blev det i departementets undersøgelse vurderet, at idrætshallerne i Qeqqata Kommunia havde væsentlige behov for vedligeholdelse. Maniitsoq-hallen havde et efterslæb på 10,8 mio. kr., mens Sisimiut-hallen stod overfor et samlet behov på 9,8 mio. kr. for perioden 2017-2027 – hovedsagelig mellem 2021 og 2027.

Sisimiut-hallen rummer et fitnesscenter, drevet af hallen selv, som ser ud til at have succes med at lave målrettede træningshold – f.eks. for unge og familier. Interiøret er velholdt, og selv om caféen for tiden ikke har fast bestyrer, fungerer kiosk og mindre salg fint.

Lokalt er der ønsker om at udvide fitnessarealet og skabe mere plads til traditionelle aktiviteter, og aktørerne nævner, der er behov for at renovere ydersiden af hallen.

Hallen fungerer som et stærkt lokalt samlingspunkt, blandt andet i forbindelse med årlige koncerter, men der er en balance mellem at afholde den slags åbne arrangementer og det slid på hallen og gener for brugerne, som arrangementerne medfører.

Finansiering via lejeaftaler

Kommunen giver tilskud til hallerne baseret på lejeaftaler:

- Maniitsoq-hal:
 - Tilskud på 2.849.360 kr. i 2025
 - Hallen stilles til rådighed for foreninger: hverdage kl. 15-23, weekender kl. 9-23
 - Kommunale institutioner kan bruge hallen tre hverdage i tidsrummet 10-12
- Sisimiut-hal:
 - Tilskud på 2.785.816 kr. i 2025
 - Foreninger har adgang på hverdage kl. 15.30-23 og i weekenden kl. 9-22
 - Kommunale institutioner kan bruge hallen to dage om ugen kl. 12-14 og tre dage kl. 9.15-11.15

Samarbejde om faciliteter

Qeqqata Kommunia holder møder med foreningerne med fokus på at skabe mere aktivitet i byen og i idrætsfaciliteterne. Flere deltagere fremhæver møderne som vellykkede.

Kommunen fordeler haltiderne en gang årligt. Tidsplanen fungerer i praksis som plan for brugen af faciliteterne. Ifølge kommunen kunne der dog være mere aktivitet, hvis der var flere ledige tider at fordele.

En udfordring er, at kommunen har begrænsede midler til at vedligeholde kommunale bygninger – herunder idrætsfaciliteterne. Det gælder også de nye udendørs anlæg, som er etableret med kommunale midler, men hvor der ikke er sat penge af til den løbende drift.

Samarbejde og udvikling

Qeqqata Kommunia har en visionsaftale med GIF, der gælder til og med 2025. Aftalen indeholder tre hovedmål:

1. Aktiv fritid og inkluderende skole
2. Et trygt og inkluderende idrætsliv
3. Samvær på tværs af generationer

Inden for første punkt er der fokus på faciliteter i forhold til

- Samarbejde med halbestyrelser, foreninger og brugere om bedre udnyttelse
- Involvering af børn og unge i at udvikle og tilpasse faciliteterne

Kommunens planstrategi for 2022–2026 indeholder mål om:

- Vedligehold af eksisterende anlæg
- Bedre adgang til naturen
- Nye svømmehaller i Maniitsoq og Sisimiut

I kommunalbestyrelsens koalitionsaftale for 2025–2029 er faciliteterne også prioriteret. Her planlægges:

- En ny skilift og fodboldbane i Sisimiut
- Fortsat arbejde med svømmehallerne i Maniitsoq og Sisimiut
- Forberedelser til en ny idrætshal

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq dækker Grønlands største areal og har også flest indbyggere: 24.226 på et område på 531.900 km², hvilket er lidt større end Avannaata Kommunia.

Kommunen består af fire byer og otte bygder, men indbyggertallet er skævt fordelt, da Nuuk alene rummer langt de fleste borgere. Kun omkring 4 pct. bor i bygder.

Grønland forventes generelt at få færre indbyggere, selvom Nuuk ventes at tiltrække flere. I Kommuneqarfik Sermersooq betyder det et samlet fald på 1.300 personer frem mod 2035 – fra 24.229 i 2025 til 22.905 i 2035.

Støtte til idræt, sport og motion i Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq har opdateret reglerne for økonomisk støtte til foreninger i 2023. Ligesom i de øvrige kommuner bygger støtten på en årlig bevilling, som kommunalbestyrelsen beslutter.

Hovedtræk i fordelingen:

- 82 pct. af midlerne går til idrætsforeningerne og dækker drift, medlemstilskud, leje af lokaler og rejsetilskud.
- De resterende midler bruges til at støtte ekstremsport og aktiviteter i skoleferier.

Boks

Støtte til idrætsforeninger i Kommuneqarfik Sermersooq

Medlemmer

- 10 pct. af midlerne går til et ligeligt driftstilskud til alle foreninger
- 15 pct. fordeles som medlemstilskud efter antal medlemmer

Rejser

- 75 pct. af midlerne til drift, medlems- og rejsetilskud øremærkes til rejser
- Tilskuddets størrelse afhænger af antallet af ansøgninger

Faciliteter

- Kommunale haller og svømmehallen i Nuuk stilles gratis til rådighed
- Skilifter i Tasiilaq og Ittoqqortoormiit stilles også gratis til rådighed
- Foreninger med eget klubhus (ikke kommunalt ejet) får 100 pct. tilskud til el, vand og varme

Andre støtteformer

- 3 pct. af rammebevillingen går til organiseret ekstremsport (f.eks. Arctic Circle Race, Ironman)
- Op til 1.500 kr. pr. deltager
- Op til 3.000 kr. for deltagere fra Paamiut, Tasiilaq, Ittoqqortoormiit og omegn
- 15 pct. af rammebevillingen dækker skoleferieaktiviteter arrangeret sammen med foreninger
- Foreninger, der modtager tilskud, skal afholde mindst 4 timers aktivitet for børn og unge i en skoleferie med fokus på ikke-medlemmer

Idrætsfaciliteter i Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq råder over 50 idrætsfaciliteter. Siden 2018 har man arbejdet på at etablere Inussuk-skole i Nuuk. Den er endnu ikke åbnet, men rummer en mindre idrætshal/gymnastiksal.

Nuuk er centret i kommunen med et bredt udvalg af faciliteter. Der er mindst én idrætsfacilitet i fem af otte bygder, mens Sermiligaaq, Isertoq og Kapisillit ikke har nogen faciliteter.

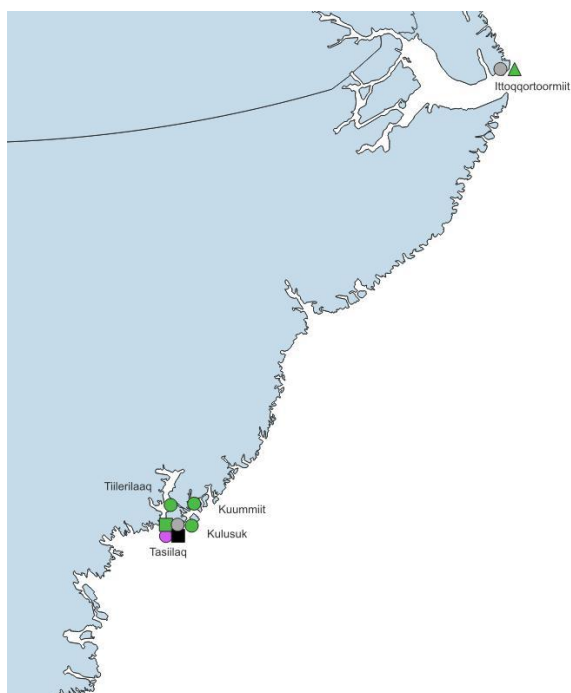
Tabel 10: Idrætsfaciliteter i Kommuneqarfik Sermersooq

By/bygd	Faciliteter
Illoqqortoormiut	Mindre fodboldbane (kunstgræs), mindre idrætshal/gymnastiksal, skilift/minilift

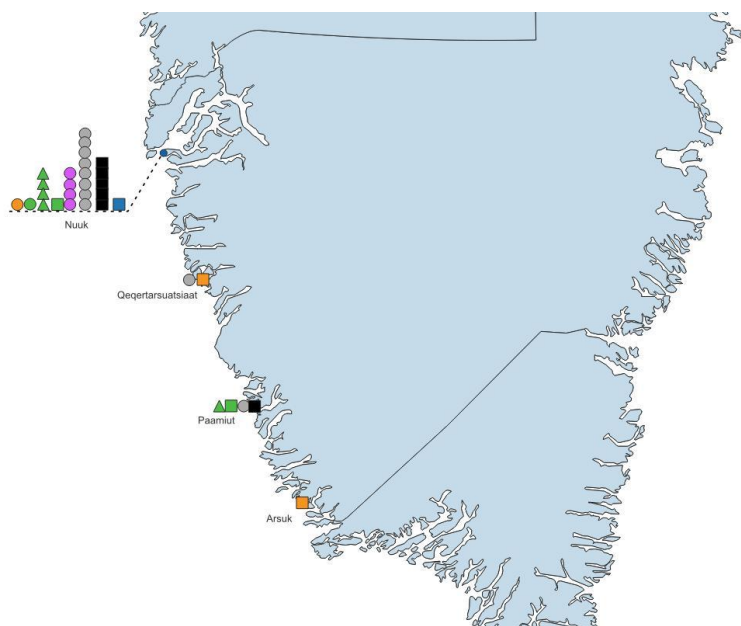
Nuuk	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11 mands), 4x mindre fodboldbane (kunstgræs), 5x stor idrætshal (håndboldbane), 8x mindre hal/gymnastiksal, 4x fitnesscenter/motionsrum, langrendsbane, 2x skilift/minilift, svømmehal/bassin, 2x multibane, 2x skaterbane, golfbane
Paamiut	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11 mands), mindre fodboldbane (kunstgræs), stor idrætshal (håndboldbane), mindre hal/gymnastiksal
Tasiilaq	Stor fodboldbane (kunstgræs, 11 mands), stor idrætshal (håndboldbane), mindre hal/gymnastiksal, fitnesscenter/motionsrum, langrendsbane, skilift/minilift
Arsuk	Stor fodboldbane (grus, 11 mands)
Kulusuk	Multibane
Kuummiut	Stor fodboldbane (grus, 11 mands)
Qeqertarsuaat	Stor fodboldbane (grus, 11 mands), mindre hal/gymnastiksal
Tiilerilaq	Multibane

En analyse i Nuuk viser, at kunstgræsbanerne trænger til udskiftning på grund af frost og smeltevand.

Kort 5: Idrætsfaciliteter i Kommuneqarfik Sermersooq øst

Kort 6: Idrætsfaciliteter i Kommuneqarfik Sermersooq vest

Signaturforklaring: Lyserød cirkel (fitnesscenter/motionsrum), grå cirkel (mindre idrætshal/gymnastiksal), sort firkant (stor idrætshal), orange trekant (mindre fodboldbane, grus), grøn trekant (mindre fodboldbane, græs), grøn cirkel (multibane, kunstgræs), orange firkant (stor fodboldbane, grus), grøn firkant (stor fodboldbane, kunstgræs) og blå firkant (svømmehal/bassin).

Idrætshaller

De store byer har hver en idrætshal – undtagen Illoqqortoormiut, som kun har en mindre hall/gymnastiksal.

Tabel 11: Idrætshaller i Kommuneqarfik Sermersooq

Sted	Beskrivelse og brug	Stand og vedligeholdelse
Nuuk – Godthåbshallen	Selvejende hal fra 1969, ombygget i 2013. Indeholder håndboldbane, fitnesscenter og danselokale. Åben dagligt 08–23:30. Bestyrelsen fordeler tider årligt. Foreninger bruger hallen 75 pct., skoler 0 pct., og der er 21 pct. ledige tider. Aktiviteter er fodbold, badminton, volleyball, håndbold og gymnastik.	2015: Efterslæb 690.000 kr. Behov for vedligehold 2017–27: 569.000 kr.
Nuuk – Inussivik	Kommunalt ejet hal fra 2001. Data om booking er ikke tilgængelige.	2015: Efterslæb 48.000 kr. Behov for vedligehold 2017–27: 108.000 kr. (fastlagt 2021–27).
Nuuk – Nussuaq	Kommunalt ejet hal fra 1988. Skoler bruger 38 pct. af tiden i tidsrummet 8–16, foreninger bruger 60 pct. af tiden (primært fodboldklubber). Der er 2 pct. ledige tider. Aktiviteter er fodbold, håndbold og badminton	2015: Intet efterslæb. Behov for vedligehold 2017–27: 600.000 kr. (hovedsageligt i 2021–27).

Paamiut	Kommunalt ejet hal fra 1981. 23 pct. dragen: Skoler/daginstitutioner bruger 23 pct. af tiden. Foreninger bruger 48 pct. af tiden. Aktiviteter: håndbold, taekwondo, bordtennis, badminton, fodbold og ældremotion.	2015: Intet efterslæb. Vedligeholdelsesbehov 2017–27: 2,65 mio. kr. (størstedelen i 2021–27).
---------	--	---

I 2015 blev det i departementets undersøgelse vurderet, at idrætshallerne i Kommuneqarfik Sermersooq havde et begrænset behov for vedligeholdelse. Alle hallerne havde et mindre eller inter efterslæb, mens det primært er hallen i Paamiut som fem mod 2027 har et vedligeholdelsesbehov (2,65 mio. kr.).

Driften af Inussivik hal fungerer relativt selvstændigt, men forvaltningen afholder lejlighedsvis møder med halinspektøren. Ved større indkøb skal afdelingslederen for kultur og fritid godkende.

Det opleves ofte, at foreningerne ikke bruger de haltider, de får tildelt ikke bliver brugt, men halinspektøren får ikke ressourcer til at optimere udnyttelsen.

Samarbejde om faciliteter

- I 2025 er der afsat 2 mio. kr. til en facilitetsundersøgelse, som skal kortlægge brug og stand af kommunens idrætsfaciliteter.
- Kultur- og fritidsforvaltningen fungerer i tre spor: Nuuk, øst- og vestkysten. Forvaltningen i Nuuk arbejder strategisk på tværs, mens øst- og vestkysten opererer selvstændigt i hverdagen.
- I Godthåbshallen sidder repræsentanter fra kommunen i bestyrelsen for den selvvejende hal.

Samarbejde og udvikling

I samarbejdsaftalen med GIF har Kommuneqarfik Sermersooq valgt at prioritere at udvikle idrætsfaciliteter:

1. Begrænse efterslæb ved at bygge tilstrækkeligt med faciliteter i forhold til udviklingen i befolkningstallet
2. Multifunktionelle faciliteter – inkl. udendørs rum, fleksibel anvendelse og bedre brug af eksisterende anlæg.

Kommunens planstrategi fra 2023 rummer konkrete mål:

- 50 pct. af rekreative områder skal aktivt bruges til bevægelse eller rekreation.
- Der skal etableres faciliteter til selvorganiseret idræt i alle byer og bygder.
- Antallet af børn og unge, der er fysisk aktive mindst 1 time dagligt, skal øges med 10 pct.

Kommunen ønsker at etablere et multifunktionelt stadion med faciliteter til ældreidræt, fitness, gymnastik, atletik, klatring, crossfit og fodbold. Derudover planlægges bl.a.:

- Fritidspas og gratis adgang til svømmehal

- Miniskilift i Nuussuaq
- Gratis medlemskab af en idrætsforening i ét år for 6-17-årige
- Vedligeholdelse af kunstgræs- og grusbaner, multibaner, skilifte, udendørs fitness-udstyr og andre steder med fritidsaktiviteter.